

УКРАЇНА ПОГОДИЛАСЯ НА СПІЛЬНУ СПЛАТУ ЗОВНІШНІХ БОРГІВ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 12-го березня, заступник міністра зовнішньоекономічних зв'язків України Борис Соболев повідомив кореспондентів, що Україна підписує меморандум про солідарну відповідальність за борги колишнього ССРСР. Це питання вирішуватиметься на зустрічі керівників, держав-учасниць СНД. У зустрічі візьме участь і прем'єр-міністр України Вітольд Фокін.

Підписання меморандуму України пов'язує з умовами, які повинна виконати Росія. Перш за все, Україна має знати за що і як сплачувати борги і, взагалі, мати повну інформацію щодо цих питань. У свою чергу має змінитися і статут Зовнішньоекономічного банку. Україна також вимагатиме, щоб рішення між державною радою приймалися не менш, як 80 відсотками голосів. Лише під такими умовами Україна зможе взяти участь у праці між державної ради.

У п'ятницю, 13-го березня, керівники держав СНД зустрілися в Москві для обговорення пакету економічних проектів, які мають бути розглянуті на черговій нараді голів держав СНД в Києві 20-го березня. Політичні коментатори вважають, що зміст економічного пакету визначатимуть три республіки: Україна, Казахстан і Росія. Основною проблемою буде розподіл державної власності колишнього ССРСР.

Готуються до наради в Києві також військові та міліція. У Москві 11—12-го березня вони обговорили проекти угод про терміни і порядок ратифікації договору про скорочення служб національної безпеки і про статус Чорноморської флотії.

По закінченні зустрічі у Москві 13-го березня керівників урядів держав-членів СНД прем'єр-міністр України В. Фокін прокоментував рішення України приєднатися до домовленостей, досягнутих 28-го жовтня 1991 року у Москві, між вісьмама членами СНД про солідарну відповідальність за сплату зовнішнього боргу колишнього ССРСР. Зокрема Фокін сказав: „Становище України з цього приводу враховане при обговоренні умов солідарності за обслуговування боргу. Найбільш важливим є те, що суттєвих змін зазнає сама система оплати старих кредитів і старих боргів. Крім того, Україна разом з Росією отримує статус співголови на засіданнях Міждержавної ради. Я вважаю надзвичайно цікавим рішення, яке дозволяє приймати будь-які пропозиції не просто кваліфікованого більшості, а кількістю голосів, які б переважали 80 відсотків. Це важливо тому, що будь-яка республіка позбавляється переваги перед іншими тому, що кожна республіка має таку кількість голосів, якою є частка її в загальній сумі зовнішнього боргу. Україні досить поєднати свої голоси з Білорусією чи Казахстаном для того, щоб наше становище набрало права вето”.

Далі В. Фокін пояснив, що створюється абсолютно незалежний підрозділ у складі Зовнішнього економічного банку. Цей орган буде незалежний від будь-яких країн, виконуватиме функції тільки з обслуговування зовнішнього боргу і існуватиме рівно стільки, скільки необхідно, щоб розрахуватися з кредиторами. Щодо активів колишнього ССРСР, Фокін висловив певність, що загальна їх сума перевершуватиме борги України, але отримання цих активів є дуже проблематичним. Московську нараду В. Фокін оцінив позитивно.

Президент України Л. Кравчук напередодні зустрічі керівників держав-учасниць СНД заявив на київському радіо, що Україна і Росія виступлять колективним гарантом боргів колишнього ССРСР. Між державами є домовленість про механізм сплати боргів. Росія виступає гарантом восьми держав, Україна — решти. Усі держави колишнього ССРСР передадуть їм свої активи і пасиви. Цю ідею, підкреслив Л. Кравчук, підтримують західні експерти.

О. Мартинович написав працю про українців у Канаді

Едмонтон, Альта. — З нагоди відзначення сторіччя поселення українців в Канаді Канадський Інститут Українських Студій видав 562-сторінкову книжку в люксовій твердій обгорточці авторства Ореста Т. Мартиновича п.з. „Ukrainians in Canada: The formative Period, 1891-1924”.

У книжці цієї, у висліді років досліджень матеріалів з різної преси, урядових публікацій, неопублікованих рукописів та ще досі невикористаних численних архівних джерел, автор її випрацював незвичайно детальну історію українських поселенців у Канаді.

Праця О.Т. Мартиновича зіткана на канві історії Канади, звідки ж гостріше зарисовується весь побут, культура і прагнення до найдосконалішого вивчення українських емігрантів, здебільшого — українських селян, яких економічні злидини виштовхували з рідних земель на канадські прерії, які лише згодом, після довгих років, перетворилися у плесо цивілізації, саме завдяки отим емігрантам, які по волі і неволі покидали

Дар допоможе американсько-українській науковій співпраці

Юніверсіті Парк, Па. — Зі Стейтського університету Пенсильванії повідомляють, що завдяки княжому дарові у висоті 100,000 дол. родини Олександра і Олени Воскобійників, відомих українських підприємців, буде тепер проходити співпраця та наукова програма поміж цим університетом в ЗСА, а Українською Рільничою Академією біля Києва.

Як інформує декан рільничого відділу університету, подержує О. Воскобійників, відвідуючи недавно Україну, допомогло Дмитрові Мельничуковому ректору ві Української Рільничої Академії, випрацювати відповідну виміну наукову програму, яку одобрив міністер рільництва України Олександр Ткаченко.

Ця програма допоможе вишколювати студентів Академії в Києві та спеціалістів у розвитку рільництва.

До дорадчого комітету для створення Центру увійшли крім декана і співдєкана Стейтського університету Пенсильванії, родина Воскобійників, Д. Мельничук, Юрій Бігун і д-р Михайло Найдан, що є головою слов'янського відділу того університету.

Ген. В. Чечеватов голодує

Київ (УНІАР). — Тут 7-го березня колишній командуючий Київською військовою округою генерал-полковник Віктор Чечеватов оголосив політичне голодування. Він протестує проти порушення прав людини керівниками України, проти розвалу єдиних збройних сил і звинувачує засоби масової інформації у наклепах на збройні сили ССРСР і на нього особисто. В. Чечеватов має намір голодувати до 20-го березня.

Невдоволення також адмірал Ігор Касатонов, який командує Чорноморською військовою флотією. Відпо-відаючи на запитання журналістів 5-го березня, Касатонов поскаржився, що всі інформації штабу Чорноморської флотії, які передаються до генерального штабу військовоморських сил СНД, невідомо як опиняються в міністерстві оборони України. Таку ситуацію Касатонов назвав „нормальною”, оскільки, на його думку, контролзівка Чорноморської флотії не повинна підкорятися Києву.

Пресовий центр Київської військової округи повідомив, що військовослужбовці їхньої округи, які не присягнули Україні, до 15-го березня мають виїхати до своїх держав. Відмовилися присягнути Україні 5,000 осіб, з яких 1,000 військовослужбовців уже виїхала за межі України.

Папа задоволений статтею М. Горбачова

Рим. — У вівторок, 3-го березня, італійська газета „Стампа” надрукувала статтю Михайла Горбачова. В ній колишній президент ССРСР лише про відносини „взаємної симпатії”, які зв'язують його з Папою Іваном Павлом II, про постать голови Римо-Католицької Церкви і про ролі, яку він відіграє у нинішньому світі.

„Я зберіг дуже міцні і ясні спомини про нашу зустріч з Михайлом Горбачовим. Я переконаний, що вона була підготована самим провідним”, — сказав Папа Іван Павло II з приводу публікації статті. Як пише газета „Стампа” у звіті про церемонію представлення статті М. Горбачова у Ватикані, Папа був зворушений теплими словами, які присвятив йому колишній президент ССРСР. „Я переконаний, що Горбачов — людина принципу, з багатим духовним світом. Він був післаний вищими силами і, безумовно, відіграв вирішальну ролі в подіях на сході Європи”, — сказав Іван Павло II.

Згадуючи про двогодинну зустріч із совєтським президентом, яка відбулася у грудні 1989 року, Папа відзначив, що вони розмовляли на теми, зв'язані з духовним світом людини. За словами Папи Івана Павла II, Горбачов був задоволений тим, що на чолі Ватикану стоїть слов'янин, який ліпше розуміє проблеми, що виникають перед східноєвропейськими державами.

Папа сказав, що недавні події на сході Європи ще потребують глибокого осмислення. „Дехто переко-наний, що в основі кризи комуністичних систем у Східній Європі лежать економічні труднощі”, — продовжував Папа, — але не треба забувати про важливі речі: крім кризи комунізму, що була і перебудова. Крім інших значень, це слово означає також „зміни”, — підкреслив голова Римо-Католицької Церкви. — В 1978 році я став Папою, — сказав Іван Павло II, — я не міг навіть подумати, що буду свідком таких радикальних змін у Східній Європі”.

Відповідаючи на запитання журналістів „Стампи” про можливу візиту у колишній Совєтський Союз, Папа сказав: „Вона не відбудеться у 1992 році. Над цією поїздкою ще треба працювати”.

ЗАКЛИКАЮТЬ ДЖ. БУША ЯСНІШЕ ВИСЛОВИТИСЬ У СПРАВІ ДОПОМОГИ ДЛЯ КРАЇН СНД

Вашингтон. — Стівен Грінгауз, кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” пише у числі з 16-го березня, що існує чимале занепокоєння в урядових колах ЗСА і „великої сімки” у справі погіршення політичних й економічних відносин в країнах Співдружності Незалежних Держав, яке у випадку поглиблення кризи на економічному відтинку, може призвести до створення диктаторських режимів в багатьох республіках колишнього ССРСР.

В американському Конгресі чимало республіканців долучуються до концепції демократичної більшості і пропозиції колишнього президента ЗСА Річарда Ніксона, закликаючи президента Джорджа Буша і його Уряд виділити більшові суми грошей для допомоги незалежним державам, членам СНД, бо в протинному випадку американська політика на Сході зазнає неспіху.

Після того, як Р. Ніксон назвав американську дотеперішню допомогу „патетичною” і недостатньою, декілька провідних республіканців в обидвох палатах Конгресу ЗСА підтримали демократів і визнали потребу сильнішої президентської політики в цій справі. Правда, президент Дж. Буш досить ефективно оборонив свою політику допомоги країнам СНД заявою, що він не має „порожнього чека” для закордонної допомоги та й ще на такі великі суми, які пропонує Конгрес — 6 біл. дол. на стабілізацію карбованця і 12 біл. дол. вкладу до Міжнародного монетарного фонду і кілька мільйонів на інші програми допомоги Росії й іншим країнам СНД.

Сенатор Річард Г. Лугар, республіканець з Індіани, який недавно відвідував з групою інших законодавців Москву, Київ й деякі інші країни СНД заявив: „Вони знайшлися на рубежі історії і там наступить політична й економічна стабілізація, або вони скотяться на дно протиріч”. Сен. Лугар,

У СВІТІ

ВСІ СПРОБИ ЗАМИРИТИ ворогуючі сторони в Нагорному Карабаху закінчуються безвиплидно. Останню угоду про припинення вогню було оприлюднено в п'ятницю, 13-го березня, а вже в суботу азербайджанці відновили воєнні дії, обстрілюючи ракетами Степанакерт. В понеділок, 16-го березня, в зону конфлікту прибув спеціальний післанець ООН Сайрус Венс. Конференція в питаннях безпеки і співробітництва в Європі також посилає до Нагорного Карабаху делегацію на чолі з міністром закордонних справ Чехо-Словаччини Іжі Дінстбіром.

В СУБОТУ І НЕДІЛЮ, 14-го і 15-го березня, у збройних сутичках в Придністровській республіці загинуло понад 20 осіб. Російські сепаратисти зруйнували міст через Дністер. Мешканці молдавських сіл втікають на правий, молдавський, берег Дністра. Збройні групи Придністровської республіки захопили велику воєнну базу Співдружності Незалежних Держав у Тирасполі.

ПРИВАТНУ ДЕТЕКТИВНУ і охоронну діяльність в Російській федерації дозволяє новий закон, прийнятий парламентом Росії в неділю, 15-го березня. Згідно з ним, приватний детектив і приватний охоронець можуть провадити розшуки осіб, що пропали безвісти, вивчати ринок, збирати інформацію для бізнесових переговорів, однак вони не мають права на діяльність, віднесену виключно до компетенції органів правосуддя. Приватним детективам і охоронцям закон дозволяє застосовувати вогнепальну зброю.

ПОТУЖНІ ПІДЗЕМНІ поштовхи вдруге струслили в неділю, 15-го березня, південною Туреччиною, спричинивши численні жертви. Сила землетрусу становила 6.8 і б'яла за скалею Ріхтера. Найбільше постраждали Ерзінджан, місто зі 175-тисячним населенням, оскільки центр землетрусу був від нього віддалений тільки на 16 кілометрів. За першим поштовхом прийшло ще декілька, менш сильних, проте так само руйнівних. Загальне число жертв може досягнути декількох тисяч. В порятунку людей беруть участь американські вояки з летунської бази Інджирлік на півдні Туреччини. Подібного землетрусу в країні не було від 1983 року, коли в районі Ерзуруму загинуло 1,330 осіб. Історики свідчать, що за останню тисячу років теперішній землетрус поблизу Ерзінджану є вже одинадцятим.

РОСІЯ РОЗПОЧАЛА ПРОЦЕС ТВОРЕННЯ ВЛАСНОЇ АРМІЇ

Москва. — Західні пресо-ві агентства і кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” Селестін Болен повідомили 16-го і додатково 17-го березня, що президент Російської федерації Борис Єльцин наказав спеціальним президентським декретом розпочати процес творення російської армії і найменував себе міністром оборони, а радше активним головою військової комісії, яка займатиметься формуванням російської армії на базі доперішніх військових частин.

Рішення президента Єльцина про творення власної армії, — кажуть політичні спостерігачі і кореспонденти, — наступило правдоподібно в результаті неспіху у переговорах з країнами Співдружності Незалежних Держав, на яких Україна, Азербайджан і Молдова настоювали на організуванні своїх власних оборонних армій. Мова про це була в Москві 14-го і 15-го березня, напередодні довшої зустрічі заздалегідь запланованої на 20-го березня у столиці України Києві.

Витупаючи на пресовій конференції заступник прем'єр-міністра Російської федерації Сергій Шахрай заявив, що російське міністерство оборони вже поробило перші кроки для сформування окремої російської армії із врахуванням, що ця армія буде підлягати спільній команді країн СНД. Зна-чить, як виглядає з повідомлення Шахрая, росіяни все ще надіються, що також створені армії в Україні, Азербайджані і Молдові будуть підпорядковані маршало-ві Є. Шапошнікову і матимуть загально-комонвелтський, а не національний характер. — кажуть деякі політичні лідери в Києві й інших столицях країн СНД.

З цього приводу в Україні вже чується незадоволення, про що буде мова на зустрічі, яка починається в п'ятницю, 20-го березня. Росіяни же й досі твердять, що учасники зустрічі в Мінську і Алма-Аті нібито погодилися були на існування одної армії під спільною командою Євгенія Шапошнікова, хоч українські представники виразно і недвозначно заявляють, що мова про створення своєї власної оборонної армії була розпочалась ще перед проголошенням акту незалежності України і від цієї ідеї Україна не відступить. Крім того президент України Леонід

Дж. Буш обвинуватив П. Б'юкенена в недостатньому патріотизмі

Бетл Крік, Миш. — Президент Джордж Буш зробив спробу з допомогою телевізійної реклами кинути тінь на свого суперника-однопартіяця Патрика Б'юкенена. У телевізійній рекламі говориться, що Б'юкенен, всупереч своїм ізоляційним переконанням, іздить німецьким автом „Мерседес”, а тому мешканцям автомобілебудівного стеїту Мишиген не слід довіряти йому.

Виступаючи перед працівниками процвітаючого підприємства, що випускає медичне обладнання, корпорації „Страйкер”, Дж. Буш обіцяв їм не допустити, щоб товари і обладнання з-за кордону, в першу чергу з Японії, знищили американську промисловість.

Вважають, що в Мишигені Буш переможує у передвиборах, але стейт сильно пострадав від рецесії і його населення висловлює незадоволення політикою Адміністрації.

П. Б'юкенен тимчасово відмовився від своєї девізи „Америка понад усе” і, виступаючи в культурному центрі хорватської громади в Чикаго, заявив, що на випа-

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ фірми МекДоннелл Даглес заявили, що мають намір розпочати конструкцію нового більшого моделю реактивного літака типу МД-12 тільки тому, щоби дотримати кроку та не бути позаду своїх конкурентів фірми Боїнг і Юрпелен Ейрбас. Однак є всі можливості, що МекДоннелл може й не розпочати конструкції цього тримоторного реактивного літака з 375 пасажирськими місцями, а натомість приступити до будівлі іншого чотиримоторного, поверхового літака для більшої кількості пасажирів. Про що ще новішу вістку широко пише їхній професійний журнал „Авіейшен вік і спейс технолоджі” з 16-го березня 1992 року.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ, демократ з Массачусеттс і наймолодший та останній з братів Кеннеді, заявив, що вневдовзі одружиться з Вікторією Реджі, правником однієї з васьінгтонських фірм. Речник сенатора Пол Донован підкреслив, що 38-літня Вікторія є однією із власників відомої правничої фірми у Вашингтоні та доволітнім приятелем родини Кеннеді. Правничі студії закінчила у Ньюком коледжі в Нью Орліне в 1976 році. Була одружена і з першого подружжя в неї двоє дітей. З першим чоловіком розлучалася у 1990 році. Сенатор Е. Кеннеді сказав, що „Вікторія та її діти ошчасливили моє життя”. Дати одруження, ще не усталено. Сен. Е. Кеннеді також був одружений та є батьком трьох дітей — Кері, Едварда і Патрика. Зі своєю першою дружиною Джоенн розлучився ще у 1982 році.

СВОБОДА

СВОБОДА

ТРАНСЛЯЦІЯ

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00

Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Клопіт з атомовою зброєю

Президент Роналд Реген і його наступник Джордж Буш зраділи, коли в особі Михайла Горбачова знайшли першого генерального секретаря Компартії СРСР, який не погрожував, що „угробить” весь буржуазний світ, та з якими можна було домовлятися вже не про обмеження, а про редукцію різних родів зброї. Горбачов підписував договори про редукцію зброї, але далі видавав у щорічному державному бюджеті 60 відс. видатків на збройні сили й до кінця свого урядування втримував три і півмільйонну наземну армію, яка й дотепер існує. Однак Захід з Америки у проводі був вдоволений, бо знав, що усамоостійнення шести сателітських держав зліквідували Варшавський пакт, який став рівноважником західного НАТО, та що одночасна економічна криза в СРСР перекреслила загрозу збройної агресії від СССР. До кінця панування Михайла Горбачова Захід не журився арсеналом ядерної зброї СССР. Аж після розвалу СССР той арсенал став найбільшою журбою президента Буша. Тому Буш зрадів, коли почув — ще перед грудневим референдумом в Україні — від Леоніда Кравчука, що він, Кравчук, не приїхав просити грошей і що Україна хоче бути безатомовою державою.

Советський арсенал атомової зброї був розміщений на території Росії, України, Білорусі й Казахстану. Скільки є тієї зброї і яка вона — це знають фахівці НАТО й Пентагону. Дивним дивом Захід захотів, щоб увесь той арсенал був на території Росії, під одною контролею. Іздив у цій справі до Москви державний секретар Джеймс Бейкер і так домовилися. Борис Єльцин погодився з тим, що західні фахівці мали приїхати до Росії і своїм хистом та своїм коштом ту зброю масового вбивства знищити. На простий розум — це тільки амбіція найпримітивніших народів і їхніх ненормальних диктаторів, як іракський Саддам Гуссейн, мати ядерну зброю і нею шантажувати світ. Найрозумніші учені та стратеги вже давно прийшли до переконання, що атомової війни ніколи не буде, бо у такій війні не було б переможців ані переможених, а був би катаклізм, подібний до біблійного потопу, — кінця світу й людського роду. Дві атомові бомби, скинені американським летунством на японські міста Нагасакі й Гірошіму, були наявним показом, яка це страшлива зброя, а тепер вона куди-куди сильніша, аніж була в 1945 році.

Білорусь, читали ми, вже позбулася атомової зброї, перевівши її кудись на територію Росії. Зроблено те саме з частиною тієї зброї в Україні, всупереч застерезенню Кравчука, який зразу ж радив нищити її таки на українській території. Україна не має для такої операції фахівців, технічних засобів ані фондів. Але піддалася вимозі Вашингтону. Минулого тижня у Москві оприлюднено розпорядок Леоніда Кравчука — припинити дальший перевіз ядерної зброї до Росії, бо нема доказів, що перевезену туди частину зброї знищено. Відомо, що в Росії не припинилася боротьба за владу. Єльцин мусить лаявувати між правим реакційним і лівим комуністичним крилами парламенту. Все ж його престиж і хист дозволили йому перевести у тому парламенті офіційне визнання державності України. Але можна сумніватися, чи Єльцин з усіма своїми теперішніми турботами, головню економічного характеру, може справді бути гарантом безпеки всієї накопиченої за панування комунізму прерізної зброї, між нею і ядерною. Розпорядок Кравчука був мудрий і доцільний. Про нього напевне дізналися негайно керівні чинники НАТО у Брюсселі і Вашингтоні. Наполягання Кравчуком, щоб ту зброю нищити, а не далі магазинувати, — може тільки піднести повагу Україні та її Президента. Нема сумніву, що про це буде мова під час недалекої вже візити Кравчука у Білому Домі.

В інтересі України є збереження при владі у Кремлі Бориса Єльцина. Україна має сумний досвід з російською демократією, яка прийшла була до влади після упадку царату. Але Єльцин не мусить бути другим Керенським, який гратулював вже як політичний емігрант большевикам, що вони зберегли „єдність Росії”. Єльцин, ніким не примушений, з власної волі визнає державність України, він пакостить, але і з ним можна говорити і ладнати. Леонід Кравчук уміє робити це.

Тим часом свідоме українство — це щось інше, ніж безпосередній стан народної душі. Тут вимагалася титанична освітня і організаційна праця сотень і тисяч особистостей, що були цвітом свого народу. Український патріотичний рух повинен був мати незрівняно вищі ідеї, ніж їх мали комуністи, накідаючи лєнінсько-сталінські програми „худоб’ячої” рівності і атеїзму. Позитивний політично-духовний національний рух мавля очолити людина з винятковою інтелектуальним і моральним авторитетом.

Такою людиною був Августин Волошин. Від 1901 року, коли він почав редагувати єдину в Мадярському королівстві українську газету „Наука”, і закінчуючи його обранням першим президентом Карпатської України 15-го березня 1939 року, Августин Волошин зорав і засіяв добрим зерном не одну ниву: церковну, культурно-освітню, педагогічну, господарсько-економічну, літературну, публіцистичну. Його непересічний розум і велика українська душа відгукнулися на найбільшчі питання тогочасної дійсності.

Але неперешченим подвигом його життя було практичне організування народу в цілеспрямований рух за національно-державну незалежність. Утворене ним Українське Національне Об’єднання на виборах до Союму Карпатської України

Петро Часто

УКЛІН ТОБІ, СРІБНА ЗЕМЛЕ!

III

ни 12-го лютого 1939 року дістало 92.40 відсотка голохів. Запам’ятай, шановний читачу, що цифру.

Карпатська Україна, виникнувши в грізний переддень Другої світової війни, може, без перебільшення, слугувати корисним прикладом державотворення для нинішньої молодоті української держави. Світла, жадана мета притягнула до себе найкращі, найпродуктивніші, найбільш відповідалі сили народу. За короткий час, буквально за декілька місяців, уряд Августина Волошина не тільки проголосив, але й успішно здійснював важливі політичні, соціальні, культурні, господарчі програми. Не було ділянки, де життя не запалувало б, не сповнилося б новим змістом — від створення Карпатської Січі і Пласту до будівництва нових шкіл, шпиталів, промислових підприємств і друкування своїх, українських грошей. Не зважаючи на несприятливу міжнародну ситуацію, Карпатська Україна, її уряд і її народ були орієнтовані на мирний, цивілізований поступ. Під синьо-жовтим прапором багатостраждана земля утвердила своє достойне українське ім’я. „Наш синьо-жовтий прапор, — писав Августин Волошин, — є

символом наших найсвятіших ідей, наших найглибших засад і почувань, є нашою програмою. Барва синя підносила нашу душу до ясного неба... А жовта барва розносить наші взори по наших золотих нивах, по наших рідній землі, де жили наші предки і де жиемо днес ми самі”.

Подальші події вимагали від Президента не тільки великого розуму і великої любови до свого народу, але також великої мужності. Збагнувши, що гітлерівська Німеччина віддає Карпатську Україну на поталу мадярам, Волошин перед всією Європою каже: „Німці ганебно нас обманули”.

Далі — трагедія. Мадярські танки, гармати, літаки і спеціальні муштровані дивізії — проти січових стрільців, озброєних хіба любов’ю до свободи, бо навіть карабін був не в кожного. Чимало полягло там геройської смертю і галицьких добровольців.

Отак до мільйонів жертв сталінського терору і голодомору в Україні долучилися понад 140,000 мученицьких смертей в Карпатській Україні — це становило майже 20 відсотків українського населення краю. Кого не встигли мадяри, звели зі світу большевики. В московській катівні загинув

несхитний провідник народу Августин Волошин. Нема слів, щоб описати непероминальну Голготу нашої нації. Недаремно Шевченко звертався до біблійного пророка Єремії: „Хто дасть голові моїй воду і очам моїм джерело сліз, щоб я плакав день і ніч за тими, що їх убито”.

А коли хтось із нас хоче знати подробиці того чорного часу, то ось свідчення очевидця, полум’яного співця Карпатської України Василя Гренджі-Донського:

Мадярня не вибирала. Хто лиш українцем зався, убивали без різниці, якщо чимось відзначався...

Депутата Івана Григу вбили її голову зрубули, мов м’ячем, серед подвір’я терористи „фудба” грали.

Хто нині знову пробуюе відірвати Закарпаття від України, той продовжує грати у футбол відрубаною головою депутата Івана Григу.

Сьогодні українців і русинів ще об’єднує спільний біль: Закарпаття, яке Бог створив для окраси української землі, перебуває в глибокому занепаді. Екологія тут на багаторо краща, ніж довкола Чорнобіля. Колишня оаза зелених гір і чистих річок сплюндрована советським мілітаризмом. По-злодійськи вирубані ліси, занедбано полонини, найславніші виноградники,

(Закінчення на стор. 8-ій)

користати з догідного вітру.”

А втім, без огляду на хист і меткість дипломатів, остаточний вислід їхніх зусиль, подібно як воєнний вислід, залежить від Сили Вищої. „І тут мелять Божі млини поволі, але ґрунтовно і з перспективи цілих століть,” — казав Т. Масарик.

Незважаючи на теоретичні засади, дипломатичне мистецтво набуває національного характеру у його практичному застосуванні. Так, французька дипломатія визначається логікою й особливим хистом перекоування; англійська має радше купецько-бизнесовий характер; німецька любить переговорювати з позицій сили. Американська дипломатія, що довгий час мала аматорський характер, від 1920-их років стала професійно-раціональною, винахідливою, добре поінформованою, точною і надійною. Ці дипломати мусять одначе завжди рахуватися з опінією свого громадянства і часто зрікаються своїх особистих поглядів. Італійську дипломатію окреслюють як опортуністичну, з постійним маневруванням та намаганням досягнути більше, як на це дозволяла б внутрішня сила їхньої держави. Російській дипломатії закидають грубість і масивність.

Закінчення буде.

ДИПЛОМАТІЯ

Іван Лєський

рядові політики. Дипломат повинен бути чесний, правдомовний, точний, спокійний, поміркований і чемний. Повинен мати високу освіту і знати чужі мови. До справ має підходити розумово й реалістично — без ілюзій і самообману. Приступаючи до переговорів, він мусить ясно усвідомлювати собі їхню мету та можливості до її досягнення. Одночасно мусить брати до уваги мету й наміри своїх контрагентів та їхніх націй і застосовувати відповідні засоби, щоб досягнути свої цілі.

Усі справи дипломат повинен розглядати під кутом національних інтересів: національної безпеки, ненарушеності кордонів, тривкого миру. Повинен бути готовий на компроміси в несуттєвих справах, гнучким в абстрактних принципах, але твердим і неподатливим у всіх вітальних, реальних інтересах своєї держави.

Під час переговорів дипломат не сміє виявляти своїх емоцій: гніву, ненависті, мстивості, чи піднесення і радості. Тут немає місця на нарікання і жалі. Духова зрівноваженість, упевненість у правильності своєї

справи — це основна настановна дипломата. „Квалітет і нерішучість — це найбільші ваді державного діяча”, — казав англійський прем’єр лорд Пальмерстон. Тому хибним є погляд публічної опінії, що дипломатія повинна послуговуватися обманом. Успіх досягнути брехнею тільки короткотривалий, позірний і може обернутися внищч попередні осяги дипломатичної праці. Засада — „чесність, це найкраща політика” є дійсня й ефективна також в сьогодиніших часах. Деякі надпруги, що цю засаду знехтували, зійшли із світової сцени.

Подібно як у торгівлі, важливим питанням у дипломатичних переговорах часто є — „що ми на цьому обернути внищч заробимо?” Тому на компроміси й уступки можна іти тільки після вичерпання усіх можливостей. (Звідси „мистецтво можливого”, бо хто поступає безкомпромісово, тим самим зрікається дипломатії).

Осягнення намічених цілей залежить також від догідних обставин, бо, як каже один німецький політик: „Зовнішня політика не пливе у моторовому судні, але у вітрильнику, який мусить

Степан Яворський

Вісмі з Оттави

В п’ятницю, 7-го лютого ц. р., д-р Степан Хмара, член Верховної Ради України і заступник голови Української Республіканської Партії, відвідав Оттаву. Того дня д-р Степан Хмара зустрівся з деякими членами канадського парламенту, як також з вищими урядниками міністерства закордонних справ і міністерства оборони Канади. Увечері того самого дня депутат Хмара виступив перед численною оттавською громадою з цікавою доповіддю про сучасні події в Україні.

В понеділок, 17-го лютого, в Оттаві перебувала д-р Роберта Бондар, перша канадська астронавтка, член залоги на космічному кораблі, який відбув восьмиденну подорож у просторі. На пресовій конференції в парламентарній галерії, на якій астронавтка розказувала про свою працю і враження під час перебування у просторі, на запитання цього кореспондента чи її предки прибули до Канади з України, Леоніда Кравчука. Ця візита в Канаді, а опісля в ЗСА, сильно вплинула на піднесення престижу президента Кравчука, який як вдома, так і за кордоном, пропагував ідею повної суверенності і незалежності української держави.

Удовенко признав, що Україна переживає тяжку економічну кризу та що вона має проблеми в стосунках зі своїм північним сусідом, але він певний, що всі ці справи будуть розв’язані позитивно, бо Україна немає наміру, помімо частих провокацій, вступати в конфлікти з сусідами і готова усі спірні питання поладжувати шляхом мирних переговорів. Удовенко звернув увагу на те, що Єльцин, в імені Росії, підписав договори з Україною в Києві в листопаді 1990 року, в Мінську і Алма-Аті в грудні 1991 року, в яких було виразно сказано про непорушність теперішніх кордонів. Україна також не дозволить, щоб Єльцин, чи хто інший з російських провідників, виступав на міжнародних форумах в імені України без попереднього порозуміння з її Урядом.

20-го лютого ц. р., у великій залі конфедерації в будинку канадського парламенту, відбувся святковий бенкет з нагоди століття поселення українців у Канаді і відновлення української державності після референдуму 1-го грудня минулого року. Почесним гостем і головним промовцем на бенкеті був Геннадій Удовенко, представник України до Об’єднання Націй в Нью Йорку, який приїхав до Оттави зі своєю дружиною.

Бенкет відкрива голова місцевого відділу Конгресу Українців Канади Лєся Гірняк, а програмою ве-

В П’ЯТНИЦЮ, 13-ГО БЕРЕЗНЯ, новий спалах насильства в чорних передмістях Йоганесбургу причинився до загибелі 24 африканців. Загострення стосунків між ворогуючими угрупованнями Африканського національного конгресу і зулуської партії Інката пов’язане з референдумом білої меншини про її ставлення до апартеїду в країні. Різні чорні фракції не можуть дійти до спільного становища щодо намірів уряду де Клерка, який послідовно відстоює необхідність політичних реформ. Напередодні референдуму де Клерк опинився між трьома вогнями, бо консервативна біла молодь організовує мітинги, на яких де Клерка називають зрадником інтересів білої меншини в ПАР.

Інську Господарську академію в Подебрадах, Український вільний університет в Празі або Український Педагогічний інститут в Празі. На жаль наші старання були безуспішними.

Чому чехи створили українським емігрантам аж три високі школи? Відомо, що д-р Т. Масарик в роках 1917—1918, за часів Центральної Ради в Києві створив на Україні чеський легіон. Центральна Рада в Києві дала чехам не лише дозвіл формувати чеське військо на своїй території, але дало їм потрібне військово устаткування.

Коли після закінчення Першої світової війни зібралися у Чехо-Словаччині багато української молоді з таборів полонених, прибув в Прагу колишній міністер закордонних справ Центральної Ради Олександр Шульгин і просив президента Масарика допомогти цим колишнім українським воїнам. Рішено заснувати три українські високі школи і одну реальну гімназію в Моджанах. Умова була така, що ці українські школи є лише для українських емігрантів у Чехо-Словаччині. Українці Закарпаття не сміють мати тут вступу. Доказ: коли я в червні 1930 року закінчив Державну торговельну академію в Мукачеві через знайомство з інженером Леонідом Романюком, абсолютвентом Української Господарської Академії у Подебрадах вніс я подання, щоб прийняти мене до цієї школи. За два тижні прийшла відповідь: „Українська Господарська Академія в Подебрадах є школою українських емігрантів, а ви є підкарпатський русин і громадянин Чехо-Словачької республіки”.

Остання наша спроба перенести хоч одну з українських шкіл з Чех на Закарпаття була вже за часів Карпатської України в листопаді 1938 року. Цим разом, це зробив уряд, прем’єра д-ра Волошина. Але наше змагання було безуспішним. Закарпаття за часів чеського панування таки не дочекалося своєї високої школи.

Продовження буде.

Юліан Хименець

ЗАКАРПАТТЯ — ЗЕМЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

II

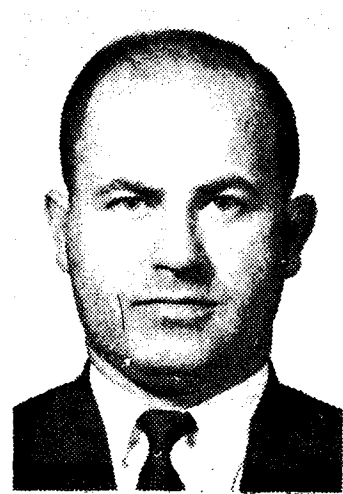
Тоді Жаткович відмовився від посту губернатора, побачивши, що чехо-словацький уряд не має наміру виконати обіцянки дані йому в осені 1918 року у Філадельфії, як і умови міжнародного мирного договору в Сен Жермені з 8-го вересня 1919 року.

Чеський уряд на протязі 20-ти років вибрав тактику зволікання з автономією Закарпаття. Коли Чехо-Словаччина починала тріщати по всіх швах, 14-го вересня 1938 року до Ужгороду прибув міністер ліхборобства уряду ЧСР д-р Задіна і заявив, що розпочинається підготовка до надання Закарпаттю автономії. Незабаром можна буде перевести вибори до союму. Населення краю зустрінуло ці заяви скептично, воно вимагало негайного виконання всіх заяв Сен Жерменського мирного договору. Це, однак, наступило лише як наслідок мюнхенського договору 29-го вересня 1938 року, коли Чехо-Словаччина була змущена віддати Німеччині Судетські землі, а з решти ЧСР створено федеративну державу чехів, словаків і закарпатських українців.

Вибори до Першого Союму Карпатської України, що відбулися 12-го лютого 1939 року дали такий вислід: у повноважених до голосування було 284,365, з чого голосувало 263,202 душі за українську листу прем’єра д-ра Волошина або 92,45 відс. Цим вислідом можна було гордитися, бо він доказував, що український народ Закарпаття зрілий до державного життя.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ З ГОРДІСТЮ ПРЕДСТАВЛЯЄ СВОЙОМУ ЧЛЕНСТВУ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ НАЙКРАЩИХ ДІЯЧІВ-ОРГАНІЗАТОРІВ, ЯКІ У 1991 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ 1344 НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗАБЕЗПЕЧУЮЧИ ЇХ НА ЗАГАЛЬНУ СУМУ 9,621,000 ДОЛ. ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ ГРАТУЮЄ ТА ЩИРОСЕРДЕЧНО ДЯКУЄ ЇМ ЗА ЇХНІЙ ТРУД. ЩАСТИ ВАМ БОЖЕ, ДОРОГІ СОЮЗОВЦІ І В ЦЬОМУ 1992 РОЦІ!

ГОЛОВИ ОКРУГ, ЯКИХ ВІДДІЛИ ВИКОНАЛИ КВОТУ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ НА 75 І БІЛЬШЕ ВІДСОТКІВ

 Павло Шевчук ТРОЙ/ОЛБАНІ — 111%	 Йосип Чабан ШАМОКІН — 103%	 Текля Мороз МОНТРЕАЛЬ — 88%	 д-р Михайло Снігурович НЬЮ ГЕЙВЕН — 82%	 Степан Гавриш ФІЛЯДЕЛЬФІЯ — 79%	 Тимко Бутрей ВІЛКС БЕРІ — 77%	 Роман Припхан ЧИКАГО — 77%	 Володимир Гетьманський БОСТОН — 77%
---	---	--	---	--	--	---	--

ВІДДІЛИ ОКРУГИ
ФІЛЯДЕЛЬФІ
ПРИЄДНАЛИ
НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО —
194 НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЧЛЕН „КЛЮБУ
СОТНИКІВ”

496 М. Кірічак — 114

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ
ЗАСЛУЖЕНИХ
СОЮЗОВЦІВ”, ЯКІ У
1991 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ
25 ДО 49 НОВИХ ЧЛЕНІВ

242 Й. Чабан — 43

83 С. Гавриш — 36

17 Я. Билень — 26

22 Гелен О. Скат — 25

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ
БУДІВНИЧИХ
УНІОСЮЗУ”, ЯКІ У
1991 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ
10 ДО 24 НОВИХ ЧЛЕНІВ

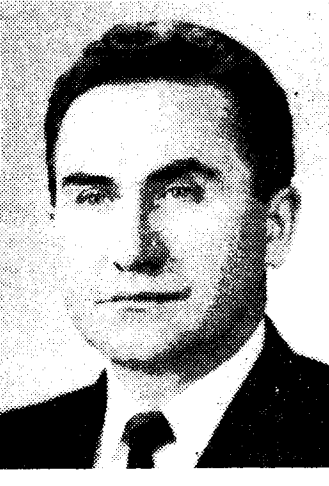
269 Христина Гербеги — 24

231 В. Пастушок — 23

88 В. Квас — 18

375 П. Тарнавський — 17

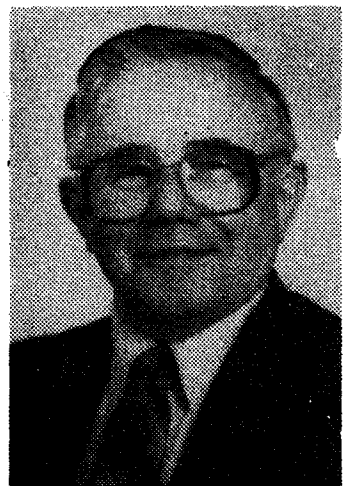
88 Стефанія Гаврилук — 16

174 А. Слюсарчук — 16

63 М. Турко — 16

217 С. Приймак — 15

473 Віра Баніт — 14

434 Олександра Дольницька — 14

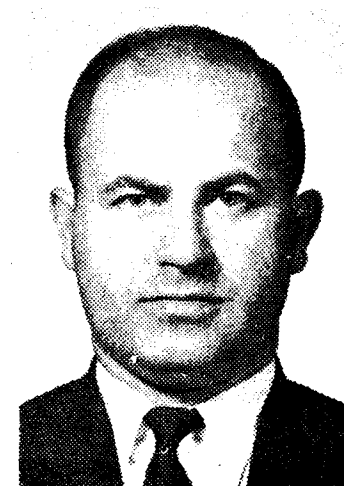
82 Ольга Марущак — 14

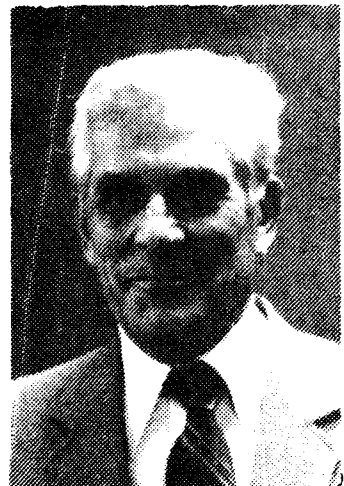
399 Р. Припхан — 14

184 Варка Бачинська — 13

13 П. Шевчук — 13

368 А. Маринюк — 12

465 Текля Мороз — 12

271 І. Чопко — 11

206 Л. Гардінк — 11

238 Анна Ремик — 11

59 Т. Сливінський — 11

371 М. Дереш — 10

120 Е. Матіяш — 10

173 П. Щерба — 10

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ
ВІДДАНИХ
СОЮЗОВЦІВ”, ЯКІ У
1991 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ
5 ДО 9 НОВИХ ЧЛЕНІВ

170 В. Білик — 9

8 Марія Кульчицька — 9

27 Р. Лапичак — 9

164 Т. Бутрей — 8

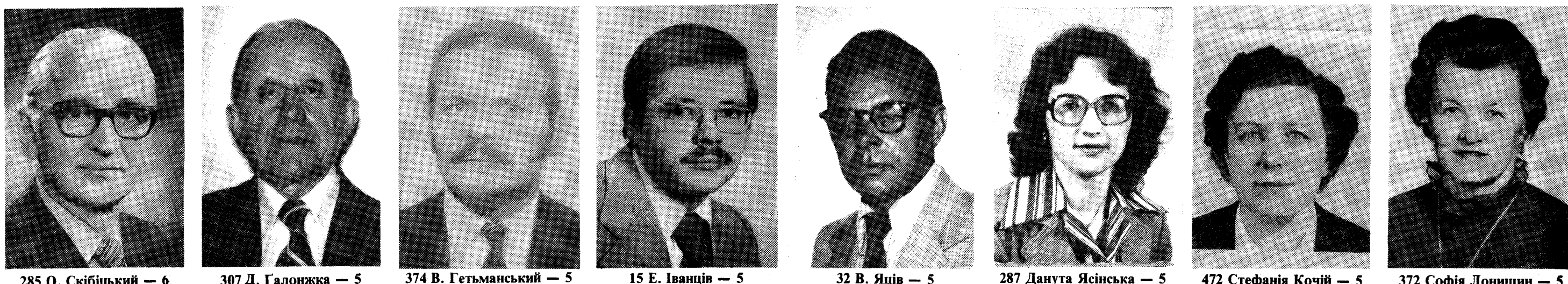
47 Анна Гарас — 8

305 Маргарета Гентош — 8

445 І. Геврик — 8

**Вступайте
в члени
УНС**

ЗНІМОК НЕ ПРИСЛАЛИ

Відд.	Організатор	Число Нових членів
42	Ю. Котляр	15
183	Катерина Назарк	15
15	І. Кунь	12
153	Ю. Данилів	10
277	О. Гладун	10
432	Ярослава Зорич	10
379	Анна Деметр	9
382	Юлія Кресіна	8
161	В. Гладь	8
496	М. Пилипак	8
489	М. Грегорович	7
216	Б. Олександрівський	7
486	В. Оленчук	7
45	М. Пришляк	7
94	Олена Татарська	7
163	Т. Дуда	6
422	Звена Романів	6
266	В. Варшона	6
292	С. Віхар	6
76	Т. Клебан	5
450	Евстахія Мілянчик	5
337	О. Садовий	5
59	Д. Стець	5
169	Гізелла Стефурин	5
316	Марія Сверида	5
15	О. Зинюк	5

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ У 1991 РОЦІ ПРИСЛАЛИ 10 І БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Місцевість	Ч. Відділу	Нові члени
1.	Сіетл,	Ваш.	496 122
2.	Фраквіл,	Па.	242 43
3.	Кергонксон,	Н.Й.	88 34
4.	Філадельфія,	Па.	83 34
5.	Чикаго,	Іл.	22 33
6.	Чикаго,	Іл.	17 26
7.	Екстон,	Па.	269 24
8.	Кемден,	Н.Дж.	231 23
9.	Вашингтон,	Д.К.	15 19
10.	Пассейк,	Н.Дж.	42 18
11.	Філадельфія,	Па.	375 17
12.	Бриджпорт,	Кон.	59 16
13.	Дітройт,	Миш.	174 16
14.	Форд Сіті,	Па.	63 16
15.	Дітройт,	Миш.	183 15
16.	Рочестер,	Н.Й.	217 15
17.	Чикаго,	Іл.	399 14
18.	Дітройт,	Миш.	82 14
19.	Елмайра,	Н.Й.	271 14
20.	Монтреаль,	Квеб.	434 14

П.Ч.	Місцевість	Ч. Відділу	Нові члени
21.	Монтреаль,	Квеб.	473 14
22.	Бостон,	Мас.	238 13
23.	Гартфорд,	Кон.	277 13
24.	Нью Йорк,	Н.Й.	184 13
25.	Торонто,	Онт.	432 13
26.	Ватервіллі,	Н.Й.	13 13
27.	Ляшлін,	Квеб.	465 12
28.	Маямі,	Фл.	368 12
29.	Ньюарк,	Н.Дж.	27 12
30.	Сан Франціско,	Каліф.	486 11
31.	Вунсакет,	Р.Ай.	206 11
32.	Аліквіппа,	Па.	120 10
33.	Амбрідж,	Па.	161 10
34.	Чикаго,	Іл.	379 10
35.	Дітройт,	Миш.	292 10
36.	Джерзі Сіті,	Н.Дж.	170 10
37.	Ньюарк,	Н.Дж.	371 10
38.	Філадельфія,	Па.	153 10
39.	Філадельфія,	Па.	422 10
40.	Вілмінгтон,	Дел.	173 10
41.	Йонкерс,	Н.Й.	8 10

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Діяльність 33-го Відділу СУА

Загальні збори 33-го Відділу СУА в Клівленді, Огайо, відбулися 2-го лютого в домі С.А. Головою зборів була Люба Боднар. Зі звітів членок Управи і референток випливає, що в цей незвичайний рік проголошення незалежності України Відділ працював дуже віддано. Згадаймо лише про найголовніше. Касовий обіг торік був великий, і скарбничка Люка Медичка вислала до Головної Управи СУА, крім звичайних зобов'язань, 1,500 дол. на Фонд допомоги потребуючим в Україні (в тому числі 500 дол. — даток почесної членки СУА Ірини Кашубинської і 1,472 дол. на Фонд медичної допомоги молоді і дітям Чорнобиля. Разом на цей Фонд вислано досі від Відділу 6,472 дол. Вислала також 190 дол. на Фонд ім. О. Лотоцької, а на Запасний пресовий Фонд „Нашого Життя” — 350 дол., на Український Музей в Нью Йорку — 320 дол., на Репрезентативний Фонд — 125 дол. На суспільну опіку Відділу видано 1,911 дол.

розрахунок Габель вели широкую кореспонденцію Відділу. Організаційна референтка Стефанія Вільшанецька старалася про приєднання нових членок. 33-й Відділ мав торік 77 членок. На жаль, дві членки відійшли у вічність. Це були св. п. Стефанія Фур і св. п. Іванна Яремко. Референтка очолює також вже багато років наші доходи імпрези — різдвяний базар, різдвяну зустріч і пікнік. Вона вкладає в них багато праці, а дохід з цих імпрез дозволяє нам жертвувати на важливі цілі.

Культурно-освітня референтка Люба Боднар приготувала програми на ширші сходи та імпрези Відділу. Членок цікавила події в Україні, і референтка при технічній допомозі Олени Мовчан висвітлювала кілька відеострічок з цих подій. Кілька сходів присвячено українській матері і пам'яті визначних жінок України. Членки оглянули також відеострічку зі святкування 135-ліття з дня народження Софії Русової в Києві, виготовлену Оленою Мовчан, нашою членкою, яка брала участь в цих святкуваннях і зложила привіт від Головної Управи СУА.

Референтка приготувала програму на різдвяну зустріч, яка почалася традиційним засвіченням свічок за героїв України, що загинули, та померлих членок. Олена Вільшанецька відклала також різдвяний вірш. Слідували поважні і гумористичні точки та коляди. Різноманітна і цікава програма була на пікніку. Референтки влаштували виставку графіки Юрія Коха та килимів Оксани Кох-Максименко зі Львова. Членки і гості оглянули відеострічку — оперу „Наймичка” за Т. Шевченком.

Голова гуртка книголюбів Люба Мичковська провела цікаві дискусії про прочитані книжки. Відділ передбачає „Наше Життя” через Головну Управу для української матері і пам'яті визначних жінок України. Членки оглянули також відеострічку зі святкування 135-ліття з дня народження Софії Русової в Києві, виготовлену Оленою Мовчан, нашою членкою, яка брала участь в цих святкуваннях і зложила привіт від Головної Управи СУА.

Супільна Опіка виконала в цьому році, як і в попередні, велику працю. Референтка Дарія Говиківна вислала 8 пачок з одягом і харчами для бідних родин в Україні і 10 до Польщі, а також 6 пачок з дитячим одягом на адресу Союзу Українок у Варшаві для дітей Чорнобиля, яких вони гостили вліті. Вислано грошову допомогу потребуючим родинам в Польщі та Інститутів св. Ольги в Пруди Різвном і Великоднем. Чотири членки — Емілія Русин, Анна Задойна, Стефа Вільшанецька і Іванна Вовк — на заклику Бальцара допомогли дітям з багатодітних родин в Бразилії, зібрали приватно 1,030 дол. Відділ є одним з перших, що розпочали стипендію акцію 25 років тому. Референтка Іванна Вовк проводить її з посвятою вже 20

років. Минулий рік був найбільше успішний, бо виплачено 26 стипендій на суму 5,530 дол. Ми маємо 13 спонсорів, а деякі з них платять по дві стипендії. Членки Відділу складають гроші на т. зв. збірні стипендії. Стипендії одержують українські студенти в Бразилії, Аргентині, Польщі, Югославії і в Римі.

В Римі є 14 студентів теології, які є нашими стипендістами. Досі 13 наших стипендістів стали священиками. За весь час стипендійної акції наш Відділ виплатив на стипендії 51,540 дол. Музейно-мистецька референтка Ірина Кашубинська помагає Стефі Цегельській у влаштуванні виставки українського мистецтва на Міжнародному фестивалі у Ст. Петербурзі на Флориді. Дохід з продажу українських ляльок (500 дол.) переслано для дітей Чорнобиля через Союз Українок у Львові і Варшаві. Влаштовано виставку вишивок з призначеними стібами і одягу, прикрашеної народними мотивами мистички Олени Стахурської і Ярослави Заневчик зі Львова. Зорганізовано курс призабутих стібів з України, який провадила О. Стахурська. Референтка брала участь в комітеті придбання фондів для Українського Музею в Нью Йорку. Це була імпреза Округу, яка відбулася в Природничому Музеї Клівленду. Вона брала участь також у мистецькій імпрезі Клівленду і околиці, приготувавши виставки і пропагуючи українське мистецтво між американцями. В панелі міжкультурної конференції культурно-освітніх і мистецько-музейних референтур виголосила доповідь на тему „Значення усної історії”.

Марта Сидір

70-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Перша спільна конференція УВУ і наукових інституцій України

Уперше за 70 років існування Українського Вільного Університету (УВУ) (спочатку у Відні, потім у Празі, тепер — у Мюнхені) відбулася спільна наукова конференція УВУ і наукових інституцій України. Конференція мала міжнародний характер і відбулася 13—14 лютого у Львівському університеті ім. Івана Франка. На конференції було виступлено понад 40 доповідей, які охоплювали всю історію УВУ (1921—1991), а також аналізу величезного внеску його вчених у західноєвропейське і світове українознавство. Доповідачами були вчені з Києва, Львова і Харкова, які репрезентують науково-дослідні інститути Академії Наук України і головні університети України, а також професори з Німеччини і Чехословаччини. Конференцію привітали: ректор Львівського університету проф. Іван Вакарчук, проректор Українського Вільного Університету Петро Гой, декан філософського факультету УВУ проф. Григорій Василькович. Доповідь „Розвиток

Український Вільний Університет: з минулого у майбутнє

У Львові успішно завершила роботу міжнародна науково-практична конференція на вшанування 70-річчя унікальної української навчально-наукової інституції в Мюнхені

Все почалося у Мюнхені минулого року. Саме тоді, наприкінці серпня — на початку вересня, відбулися перші консультації керівництва Українського Вільного Університету (ініціатором розмов був проректор УВУ, голова Фондації УВУ в ЗСА Петро Гой) і окремих представників групи стажистів, вчених-педагогів західноукраїнських вищих навчальних закладів, щодо проведення конференції, присвяченої 70-річчю унікальної навчально-наукової інституції української діаспори. Були, безперечно, сумніви, чи вдалося провести репрезентативну конференцію, якою повинна бути її мета? Адже для нікого не є секретом, що впродовж багатьох років історія і дійсний стан науково-пошукових педагогічних справ в УВУ безпечно зневажалися, перекручувалися офіційними комуністичними ідеологічними чинниками. Тоді правда про Український Вільний Університет була невідомою, бо відкривала б очі інформаційно обкраденому народові, якого всіляко намагалися принизити, оббрати.

Захід на пошанування і утвердження авторитету УВУ на Батьківщині став можливим завдяки стрімкому розвитку політичних подій (для України велими зичливих), українській державності і активному запровадженню демократичних начал у всіх сферах українського життя. Штаб конференції знаходився в Львівському університеті ім. Івана Франка, а коли бути точним — на двох факультетах — журналістики і філології. Після визначення складу організаційного комітету, у який ввійшли Тарас Салига, завідувач катедрою української літератури ім. академіка Возняка, Анатолій Карась, доцент, проректор Львівського університету, Михайло Гнатюк, декан філологічного факультету, Олег Романів, академік, голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, і автор цих рядків — доцент, заступник декана факультету журналістики, почалася праця, яка незабаром увінчалася великим успіхом. Звичайно, організаційний комітет не уявляв своєї роботи без постійного контакту з Фондацією УВУ в ЗСА, а саме з її головою — професором Петром Гоем, а також Українським Вільним Університетом в Мюнхені. Проводилися постійні консультації через телефонний місток України — Баварія з деканом УВУ Зеновієм Соколомом і Григорієм Васильковичем, ректором УВУ д-ром Т.-Б. Цюцурою, вченим секретарем УВУ м-ром Володимиром Леником. У такий спосіб все чіткіше майовувала картина майбутнього форуму, його програма.

До речі, бажаних взяти участь у міжнародній конференції „Український Вільний Університет: з минулого в майбутнє. До 70-річчя з часу заснування” виявилася надзвичайно багато — від докторів, професорів — до студентів Львова, які вже встигли навчатися на доповнюючих курсах українознавства при УВУ. Довелося проводити своєрідний відбір, віддаючи пріоритет таким науковим галузям як історія, філологія, філософія, етнопсихологія, юриспруденція (правознавство), і особливо темам, що стосуються історії та сьогодення УВУ, окремим визначним постатям учених, які пов'язали свою долю з мюнхенським островом української науки та освіти. Навіть тоді, коли вже запро-

шення і програма конференції були розіслані майбутнім її учасникам, пропозиції щодо участі у заході на пошанування УВУ, який проводився в Україні вперше, не зменшувалося. Тому добір тем продовжувався практично до останнього дня...

До організаційного комітету зголосилися вчені таких авторитетних закладів як Львівський університет, Інститут суспільних наук Академії Наук України, Львівський політехнічний інститут, Івано-Франківський, Тернопільський та Дрогобицький педагогічні інститути, Інститут фолк-лору та етнографії АН України, Львівський інститут декоративного та прикладного мистецтва, Львівський медичний інститут, Наукове товариство ім. Т. Шевченка, Інститут літератури АН України, Харківський літературний музей, Інститут економіки АН України, ряд інших, не менш репрезентативних установ. Конференція обцяла бути цікавою і конструктивною, тим більше, що планувалося ухвалити ряд життєво необхідних для УВУ документів. Ректор Львівського університету проф. Іван Вакарчук, який з винятковим розумінням поставився до ідеї конференції, видав спеціальний наказ, що надавало майбутньому заходу особливий діловитості.

Дзеркальна зала Львівського університету ім. Івана Франка, 13-го лютого 1992 року. Заздалегідь сходяться учасники конференції, триває реєстрація. За чверть години до початку стає зрозумілим, що приміщення буде переповнено. Можливо цьому частково посприяли замітки, надруковані у газеті „Молода Галичина” (поширюється по всій Україні) та „Каменяр” (Львівський університет). Зарубіжні гості-учасники оточені особливим увагою. Дехто має надію потрапити на літній семестр УВУ 1992 року, що є цілком можливим для людей, які серйозно займаються наукою, українським мистецтвом. Тому доводиться вибачатися перед наполегливими кандидатами, буквально „вириваючи з обіймів” проф. Петра Гоя (ЗСА), проф. Григорія Васильковича (Німеччина), проф. Юрія Бачу (Чехо-Словаччина). Конференція починається.

Після короткого вступного слова голова організаційного комітету Тарас Салига попросив до трибуни ректора Львівського університету ім. Івана Франка. Він на правах господаря відкриває конференцію, наголошуючи на винятковій ролі Українського Вільного Університету в розвитку науки і освіти, у збереженні і примноженні гуманітарних наукових шкіл, які на Батьківщині з причини комуністичного свавілля або були ліквідовані, або пішли шляхом, далеким від істини. Ректор І. Вакарчук подякував сенатові, професорам УВУ за чуйність та увагу до студентів з України, в тому числі — до групи викладачів-науковців.

Зачитується телеграма ректора УВУ проф. д-ра Теодора Богдана Цюцюри, у якій, зокрема, підкреслюється, що протягом 70 років професори, науковці і адміністративні співробітники УВУ працювали в міру своїх сил і за дуже важких обставин на полі вільної української науки, виконували свою роль своєрідного інтелектуального мостика між Америкою, Західною Європою і Батьківщиною. Далі до слова запрошується проректор УВУ, голо-

ва Фондації УВУ в ЗСА професор Петро Гой. Тема його доповіді „Український Вільний Університет: вчора, сьогодні, завтра”. Давши широкий історичний огляд УВУ, доповідач зупинився на теперішніх проблемах авторитетної української інституції. Вони, безперечно, є, але справи УВУ та його фундації в ЗСА і Канаді не гірші, ніж минулого року, а бажання працювати для України, для її теперішніх і завтрашніх потреб зросло в декілька разів. Проф. Петро Гой окреслив сьогодинішній статус Українського Вільного Університету. Його думка про те, що науково-навчальний осередок в Мюнхені повинен бути нині своєрідним мостом або вікном України в Європу і далі — в світ, знайшла прихильність у учасників конференції і дістала дальший розвиток у дискусіях. Вона пізніше відображена і в документах, які прийняли конференція.

Окремо варто сказати

(Закінчення на стор. 6-й)

Група учасників конференції у Львівському університеті. Перший ряд (зліва): Н. Н., декан Григорій Василькович, академік Олег Романів, проректор Петро Гой, ректор Іван Вакарчук, проректор Анатолій Карась, Н. Н.

С Л О В О

ДО УКРАЇНЦІВ, ПОЗА УКРАЇНОЮ СУЩІХ, ДО ВСІХ ЛЮДЕЙ, КОМУ НЕ БАЙДУЖА ДОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В МІНХЕНІ

Український Вільний Університет — унікальна навчально-наукова інституція української діаспори, яка має багату історію і добрі перспективи розвитку в якісно нових умовах утвердження незалежної української держави. Праці вчених УВУ повинні не втрачати своєї актуальності і заслуговувати негайного поширення в Україні. Незважаючи на складність української історії ХХ століття, університет ніколи не припиняв своєї діяльності впродовж більш як 70 років був світочем науки і освіти. Нові цілі та завдання стоять перед УВУ сьогодні, коли стає реальністю українська держава, коли з кожним днем зростає її авторитет у світі. Сенат університету планує цілісний навчання, координацію науково-дослідної діяльності, тісний співпрацю з Україною, розширення площі для життя студентів та професорів, ряд інших заходів.

Ми, учасники науково-практичної конференції у Львові, присвяченої УВУ, звернулися до президента України Леоніда Кравчука, до Верховної Ради та Кабінету міністрів України з проханням про фінансування УВУ як української вищої школи, а також регламентування її праці на міждержавному українсько-німецькому рівні. Але, незважаючи на наше щире бажання, це стане можливим лише в майбутньому. А наразі університет мусить розраховувати на власні сили, втілюючи свої програми. У найближчій перспективі — завершення і захист низки магістерських та докторських праць, організація українознавчих студій, наукова праця... Неможливо уявити діяльність УВУ без його Фондації в ЗСА і Канаді. Саме через цю благодійну установу сотні українців фінансово підтримують університет. В теперішніх умовах така підтримка означає конкретний внесок у побудову незалежної української держави.

Будучи впевненими у перспективному майбутньому УВУ, у його благородній місії в часи визначальні для України, пам'ятаймо, що від кожного з нас залежить доля унікальної незалежної навчально-наукової інституції.

Учасники науково-практичної конференції „Український Вільний Університет: з минулого в майбутнє. До 70-річчя з часу заснування”

Львів, 14 лютого 1992 року

Промовляє Ірина Калинець, член парламенту України. У президії (зліва): декан Г. Василькович, ректор М. Павловський, проректор П. Гой, голова організаційного комітету доцент Тарас Салига, ректор І. Вакарчук.

Президія конференції:

1. Доцент Тарас Салига (голова організаційного комітету).
2. Доцент Михайло Присяжний (заступник голови організаційного комітету).
3. Ректор Львівського університету Іван Вакарчук.
4. Проректор УВУ Петро Гой (ЗСА).
5. Ректор Львівського

- медичного інституту Михайло Павловський.
6. Декан Григорій Василькович (Німеччина).
7. Академік Олег Романів, голова НТШ у Львові.
8. Професор Юрій Бача (Чехо-Словаччина).
9. Проректор Анатолій Карась.
10. Декан Михайло Гнатюк.

Науковці та теми їх виступів

1. Іван Вакарчук, „Університет дивиться у майбутнє”. Вступне слово.
2. Петро Гой, „Український Вільний Університет: вчора, сьогодні, завтра”.
3. Олег Романів, „УВУ та НТШ: органічна єдність”. Привітальне слово з нагоди славного сімдесятиріччя.
4. Микола Колесса, „Моя пражська весна”. Спогад студента УВУ передвоєнних часів.
5. Михайло Подольчак, „Університет моєї юності”. Вітання-спогад.
6. Ірина Калинець, „Розвиток української освіти в посткомуністичний період”.
7. Дмитро Степовик, „Український Вільний Університет: в документах”.
8. Микола Кугутяк, „Проблеми українського університету в суспільно-політичному русі Східної Галичини (1848—1918)”.
9. Оксана Рибак, „Етнопсихологічні дослідження вчених УВУ”.
10. Ярослав Припін, „Український Вільний Університет очима студента”.
11. Василь Горинь, „Пражський період Українського Вільного Університету”.
12. Володимир Здоровага, „Українська журналістика: входження в європейську культуру”.
13. Ольга Шолдра, „Наталья Василенко-Полонська — історик”.
14. Володимир Кампо, „Значення теорії місцевого самоврядування професора Ю. Панейка для розвитку концепції самоврядування в суверенній правовій українській державі”.
15. Олег Гринів, „Левко Лук'яненко про відродження української держави в контексті світового розвитку”.
16. Олександр Міщенко, „Українські наукові інституції на чужині”.
17. Павло Берко, „Етнопсихологічні риси українського народу”.
18. Віктор Маринюк, „Ментальне поле національної свідомості”.
19. Юрій Вілчизняк, „Дмитро Чижевський — історик філософії на слов'янському ґрунті”.
20. Тарас Процев'ят, „Про деякі важливі завдання етнологічного дослідження етнічної самосвідомості українців”.
21. Йосип Лось, „Преса і утвердження гуманістичної візії української держави”.
22. Ольга Федик, „Українська мова: диктофонія, літературна мова”.
23. Марія Зубрицька, „Деякі аспекти літературознавчих досліджень Ігоря Калітського”.
24. Петро Степанок, „Повернення Михайла Лозинського (до питання про місце і ролі української правової думки на чужині і працесі побудови суверенної української держави)”.
25. Михайло Осадчий, „В'язниця Володимира Янива і його постава як поета і громадянина”.
26. Ігор Хомак, „Післявоєнні визвольні змагання українського народу у працях вчених УВУ”.
27. Михайло Присяжний, „Деякі аспекти досліджень української публіцистики (Ярослав Стецько)”.
28. Олег Полянський, „Український некрополь в Німеччині”.
29. Наталя Лисенко, „Св. ген Маланок. Штрихи до портрета”.
30. Оксана Різниченко, „Чому український літературний ренесанс 20-их років був приречений?”
31. Богдан Якимович, „Український таємний університет у Львові і УВУ: до питання генези”.
32. Василь Лизанчук, „До питання про долю української мови: минуле і сучасний контекст”.
33. Роман Мокрик, „Роль українознавчих студій „Слово рідне” для українців зарубіжжя”.
34. Лариса Гох, „Скульптор Григорій Крук”.
35. Володимир Поліщук, „Роль моралі у побудові демократичної держави”.

ПОДАЛИ ДОПОВІДІ ДО НАДРУКУВАННЯ, БО НЕ ВСТИГЛИ ВИСТУПИТИ

36. Тарас Салига, „Володимир Янів — ректор УВУ, вчений, громадський діяч”.
37. Мар'ян Лозинський, „Україномовна преса країн Східної Європи: проблеми та перспективи”.
38. Михайло Гнатюк, „Методологічні концепції літературознавства Леоніда Білецького 20-их років”.
39. Наталя Мельничук, „Особливості формування ринкових структур України”.
40. Ігор Моторнюк, „Антирабські мотиви в українській поезії”.
41. Григорій Василькович, „Сучасні студії в УВУ”.

З ВЕРНЕННЯ учасників міжнародної науково-практичної конференції у Львові

У час становлення незалежної України ми зобов'язані зберегти унікальні національні інституції, які впродовж довгих років активно діяли поза географічними межами України і відіграли виняткову роль у розвитку культури, науки, суспільної думки. До таких закладів належить і Український Вільний Університет, який понад 70 років об'єднував країні інтелектуальні сили діаспори, був провідником передової некон'юнктурної наукової думки.

УВУ заснований у січні 1921 року у Відні. Він поставив перед собою завдання допомогти молодим українцям завершити навчальні студії, а також зберегти незалежний науковий центр в період тотальної окупації України. Далі, впродовж 25 років, університет функціонував у Празі, де отримав урядову фінансову підтримку, а також легальний університетський статус. В українському навчально-науковому закладі цього періоду працювали такі визначні вчені як Д. Антонович, Л. Білецький, І. Горбачевський, С. Дністрянський, Д. Дорошенко, О. Колесса, О. Одарченко, С. Смаль-Стоцький, В. Старосольський, В. Тимошенко, А. Яковлів та інші.

З 1945 року Український Вільний Університет діє в Німеччині, у Мюнхені. Саме у той час там згуртувалися сотні тисяч українських політичних біженців. Уряд Баварії, у важкий для Німеччини час, прихильно поставився до гнані української інституції і повністю легалізував її, надавши фінансову підтримку. Одночасно УВУ заопікувалися українські церкви та громадські організації, німецькі товариства, а також міжнародні установи, окремі громадяни. Таким чином, університет увійшов у нову фазу активної науково-педагогічної діяльності. Міжнародний авторитет повноценного ЮВУ утверджувався завдяки працям таких вчених як Ю. Бойко-Блохін, М. Ветухін, В. Кубійович, О. Кульчицький, І. Мірчук, О. Оглоблин, Л. Окішневич, В. Орелешський, Ю. Панейко, І. Пастернак, Н. Полонська-Василенко, Я. Рудницький, Р. Смаль-Стоцький, Ю. Шевельов, Д. Чижевський, В. Янів та багатьох інших.

Сотні українців протягом століть студіювали в університетах Західної Європи. УВУ — це не тільки берегиня української національної науки, але і вільна частина наукової України за рубежем із 70-літнім науковим європейським досвідом. Це обопільне вікно зв'язку, це вікно України в Європу і світ. Конечність для зв'язку і розвитку української науки, культури, економіки молоді української держави.

УВУ успішно діє дотепер у Мюнхені, звертаючи свої погляди на Батьківщину, намагаючись максимально допомогти їй у період державотворення і культурно-національного відродження. Упродовж останніх років завдяки зусиллям Фондації Українського Вільного Університету у ЗСА, Канаді й інших країнах, а також жертвам окремих українців та організацій на Заході, стало можливим налагодження українознавчих студій не тільки для молоді української діаспори, а й для студентів українських вищих навчальних закладів. Минулого року на базі УВУ вперше взяли участь викладачі історії, філології, правознавства, філософії та журналістики західноукраїнських вищих навчальних закладів. Це засвідчує про якісно нові зміни в діяльності авторитетної української інституції. Сенат університету вже нині планує перегляд і доповнення навчальних програм, розроблених на цілісний навчання, намагаючись осучаснити і пристосувати для потреб України підготовку фахівців вищої кваліфікації — магістрів і докторів наук. Важливого значення набуває координація науково-дослідної діяльності, запрошення вчених для викладання і досліджень з України.

Виходячи з того, що українська унікальна навчально-наукова інституція в Мюнхені мусить бути збережена і розбудована, ми, учасники Міжнародного Науково-Практичного Конференції, звертаємося до пана Президента, до Верховної Ради та Кабінету міністрів України з проханням невідкладного визнання Українського Вільного

(Закінчення на ст. 6-й)

Громада Кергонксону вшанувала 100-річчя з дня народження Патріярха Йосифа

Кергонксон, Н. Й. (Р. Барановський). — Заходом місцевого Відділу Українського Патріярхального Товариства тут у неділю, 16-го лютого, відбулася в церковній залі святочна академія для відзначення 100-річчя з дня народження Патріярха Йосифа.

Академію відкрили у вищій заповненій залі о год. 12-й полудня заступник голови Товариства Галина Хамула і попросила до слова о. каноніка Єміліяна Шараневича. Як знаменитий оратор, о. Шараневич змалював у своїй зворушливій доповіді важкий життєвий шлях Блаженнішого Патріярха Йосифа. Своєю доповіддю почав історію звільнення Митрополита Сліпого з радянського карального табору, прибуття до Риму і публікації „Невидимих стигматів“.

Митрополитові важко було повірити у чудесне звільнення. Під час їзди старастається упорядкувати свої думки, бо не знає, кому і чому завдячує звільненням, чому везуть його до Риму, а не до Львова. На запитання, чому не до Львова, відповів звучало: „Там господарить інший, ця церква є поза законом“. Про це довідувється щойно з листа від Папи Івана ХХІІІ, що його вручив Митрополитові товариш подорожі, папський писанець голянець монсінйор Іван Віллібранс.

В дальшому слові доповідач насвітлює діла, що їх виконав Блаженніший за час свого відносно короткого перебування у вільному світі, в Римі.

То були гідні плоди, що надали нашій Церкві характер помісності, щоб вона, як член Вселенської Церкви, не затримала питомих їй дарувань. Промовляючи на Соборі наших Єпископів в листопаді 1980 року, Блаженніший закінчив словами: „Бережіть спадщину, що її ви одержали від наших святих предків. Бережіть її, не дайте її в руки злих людей. Не спляміть її чужиною. Перенесіть її у вільну нашу Церкву, вільну Україну“.

Промовляючи на форумі Другої сесії Ватиканського Собору, Блаженніший з

притиском говорив: „Мене уповажнюють віки, мене уповажнюють мої попередники, мене уповноважують неприємності, переслідувані“. І тоді Він висунув ідею створення Патріярхату для УКЦеркви, яку соборові Отці прийняли оплесками.

Від 16-го травня ц. р. розпочинається у Львові Собор Українських Єпископів з усіх континентів світу. Важливою справою, що буде обговорювано на Соборі — це впровадження в життя форми правління для УКЦеркви за законом змодифікованого права для Східних Церков, тобто патріярхального устрою. То буде знаменитий крок у напрямі втілення головної ідеї Блаженнішого Йосифа.

Одинадцять років перед своєю смертю Блаженніший підготував свій Заповіт, в якому віддав під могутній Покров Небесної Владичиці нашу Церкву і українській нарід, і провів похоронити його в Соборі св. Юра у Львові, якщо така буде Божа воля. Ця воля сповнилася. В цьому році ми відзначаємо не лише століття з дня народження Великого Мужа Провидіння, але плануються святочне перенесення 28-го серпня ц. р. його тілних останків із крини храму св. Софії в Римі у його правний осідок — до катедри св. Юра у Львові.

У мистецькій частині програми виступали хор „Золотий Гомін“ під диригентурою д-ра Олега Волянського, який виконав пісню „Ой видить Бог“ К. Стеценка і шедривку „На Йорданській річці“. Отець Василь Бучик, парох церкви Пресвятої Трійці в Кергонксонові прочитав вірш „Боршеві безмеч“ Романа Заводовича і спеціально написаний для свята з використанням думок о. Бучика вірш Романа Барановського „Патріярхові Йосифові в поклони у 100-річчя з дня народіння“. Лідія Яців прочитала вірш Зої Когут „Він відійшов“. І знову хор „Золотий Гомін“ виконав дві пісні: „Услухай, Господи“ — Лаврівського і „Хваліте Господа“ Д. Бортиянським.

Молитвою закінчено це гарне свято.

Звернення

Закінчення зі стор. 5

Університету як вищого навчально-наукового закладу гуманітарного профілю: із взаємним визнанням українських вузівських дипломів, а також кандидатських (магістерських) і докторських дипломів в УВУ і відповідно — дипломів УВУ (про вищу освіту, магістерських, докторських) в Україні.

Конференція звертається до Президента, Парляменту й Уряду з проханням допомогти утворити інформаційні центри УВУ при двох-трьох науково-навчальних установах України (скажімо при Львівському університеті, Київському чи Харківському університетах, Києво-Могилянській академії, або при одному з науководослідних інститутів Академії Наук України в Києві), і відповідно — інформаційного центру науковців з України в УВУ.

Конференція вважає необхідним поставити на державну основу з належним фінансово-матеріальним забезпеченням процес стажування кандидатів на здобуття магістра і доктора в УВУ, які хочуть спеціалізуватися в галузі наукових досліджень української діаспори, враховуючи багатющий архів УВУ та бібліотеку УВУ і наявність серед його професури висококваліфікованих, визнаних на Заході фахівців в галузі українознавства і зв'язків України із зарубіжними країнами на політичному, науковому та культурному рівнях.

Такі кроки будуть першими у цілій системі заходів для втілення ідеї Президента України Леоніда Кравчука щодо створення Всесвітнього Українського Університету. Звичайно, досі УВУ значною мірою залежить від продуманої, виваженої зовнішньої політики України, зокрема, з Німеччиною. Ідеться про те, щоб діяльність університету регламентувалася, насамперед, відповідною угодою між урядовими чинниками України та Німеччини.

Тим самим буде закладено тверді основи для дальшого розвитку української науки, використовуючи при цьому досвід Західної Європи. У такий спосіб Україна вже у найближчий час зможе віддати частину того величезного боргу, який маємо перед співвітчизниками у різних кінцях світу. Будуючи цивілізовану державу, мусимо пам'ятати про потребу кожного українця. Лише за такої умови можемо розраховувати на справжнє міжнародне визнання і авторитет у колі європейської та світової співдружності.

Впевнені, що наше звернення буде із розумінням сприйняте Президентом, Верховною Радою та Кабінетом міністрів України.

Учасники Міжнародної Науково-Практичної Конференції „Український Вільний Університет у Мюнхені: 3 минулого у майбутнє“.

Львів, університет ім. Івана Франка, 13—14 лютого 1992 року

Видатний театральний діяч

16-го січня ц. р. було б сповнилося Ю. А. Шерегію 85 років. Але 25-го травня 1990 року на 84 році життя він помер у Братиславі, Словаччина, як останній із могок українського театрального життя Закарпаття. Зі своїх 83 років життя 70 літ, тобто від юнацьких років, присвятив Шерегій розвитку українського театру, спочатку на Закарпатті під Чехо-Словачиною, а потім в Югославії та в Празі, а від 1945 року на Словаччині. Служба Мельпомені у її різних виявах, — як актора, режисера, організатора театального життя і автора-драматурга — виповнила ціле життя Шерегія. Це було його життєвим покликанням і стало радше його творчого буття. Своїми досягненнями Ю. Шерегій, хоч працював в малому регіоні України, а згодом в діаспорі, може бути зарахований до кращих українського театру, з яких деякі були його менторами, як М. Біличенко, М. Садовський, О. Загаров, Ф. Базилевич та М. Аркас.

Народився Юрій Августин 16-го січня 1907 року в родині свідомого закарпатського священника-нарождівця в селі Дусино на Свявляччині. З 1918 року вчився в Ужгородській гімназії, що від 1919 року українизувалася, і закінчив її матуросю 1926 року. В 1926—30 роках студіював славістику на Празькому Карловому Університеті, що його закінчив дипломом учителя середніх шкіл. Працював педагогом в Хустській гімназії та в нижчій середній (громадянській) школі у Великому Бичкові.

Будучи студентом і вчителем, Шерегій бере активну участь у Пласті — в гімназії, університеті, а пізніше як педагог. Належав до першої ланки місцевих закарпатських пластових провідників, бо ініціатором пластової організації і виховниками Ю. Шерегія були галицькі емігранти — А. Алишевич, О. Вахнянин, В. Бірчак та інші. Брав участь у багатьох пластових таборах, організував театральну й музично-хорову самодіяльність пластовців, виступав з ними на Джемборі в Геделе (Угорщина) і Брашові (Румунія), а в 1934—38 роках був командантом (крайовим звітовцем) Українського Пласту на Закарпатті.

Проте не педагогічна праця, а театр був першою любов'ю Ю. А. Шерегія. Від 1921 року як учень гімназії відвідує в Ужгороді всі вистави Руського (Українсько-го) Народного Театру „Проміс“, що як єдиний постійний український театр на Закарпатті в 1920-их роках видатно причинився до поглиблення національної свідомості цієї закутнини України. Від 1923 року виступав в драматичних гуртках Пласту і гімназії, що діляні під багатомовними назвами „Кирило-Методієвське Братство“ та „Культура“ в Ужгороді (1923—26). В грудні 1923 року юнак Юрій грав роллю Грома у „Вечірньому гості“ С. Черкасенка, і з того часу прийняв псевдонім „Грім“ як своє пластове ім'я.

В час студій у Празі Шерегій організував студентський драматичний гурток „Верховина“, в якому був сам режисером та актором та з яким в 1927—30 роках об'їздив по кілька разів Чехію, Словаччину та села й містечка Закарпаття. „Верховина“ дала за час свого існування 14 прем'єр та близько півсотні вистав. На цей час припадає і перший власний драматичний твір Шерегія — музична комедія з життя закарпатської інтелігенції „Нова генерація“ (написана в 1929 року, музику уклад брат Шерегія — Євген, що до 1939 року зв'язав свою кар'єру композитора і музичного керівника з діяльністю й починами брата).

В 1931—33 роках закладає музично-драматичний гурток у Хусті, „Веселка“, а потім крайовий учительський хор з драматичною секцією. Ця секція перетворилася в театральну групу при

Товаристві „Просвіта“ в Хусті під назвою „Нова Сцена“. Так зродився зареєстрований театр (спілка) в 1936 році „Нова Сцена“, що в 1938—39 роках став Державним Театром Карпатської України. В театральних і музичних групах виступають місцеві молоді сили і вже лише як режисерів, балетмейстрів запрошують старших з-поміж українських емігрантів. В репертуарі драматичних гуртків і театру „Нова Сцена“ все це переважала українська класика і побутові п'єси, але ставляться й сучасні речі, як також багато перекладів.

Шерегій відійшов від раціоналізму і побутовщини, виходить на кін і міська тематика, а з жанрів, крім комедій і драм, оперети, музичні юмедії та опери. Ставляться речі Черкасенка, Гордс-Горського, М. Куліша й, очевидно, самого Шерегія. В студії виступали також артисти-емігранти з Наддніпрянщини і Галичини, що брали участь у театральному житті Закарпаття в 1920—30-их роках. В числі Ю. Шерегія працював як режисер-гість в театрі Галичини (Львів, Дрогобич), а більшість часу присвятив збиранню матеріалів до своєї історії українського театру на Закарпатті. Як режисер і актор, Шерегій захоплювався психологічною школою Станіславського, при чому до кінця уважався послідовником української реалістичної школи наших театральних класиків. Найкращий період театральної діяльності Ю. Шерегія, в час карпатської державності і Хусті, коли „Нова Сцена“ стала „народним театром“ тривав недовго. Пригадується тоді прем'єри і репризи, ставлені в більшості в Хусті, з найоригінальніших жанрів. (За три і пів місяця — 22 прем'єри і 63 вистави в Хусті і на гастролях в краї). На березень 1939 року Шерегій готував велику інсценізацію „Гайдамаків“, але ця річ, хоч вже оголошена, через угорську окупацію не відбулася. І „Нова Сцена“ вже її ніколи не поставила, бо більшість артистів залишилася на окупованій території, дехто з них був арештований, а сам Шерегій з кількома театральними діячами емігрував через Румунію до Югославії.

Молодий режисер тут взявся до праці серед бачванських і сримських українців-русинів. Організував здебільшого з аматорів театральні ансамблі спочатку в Руському Керестурі, а потім у Шіді (Хорватія) та поставив в різних осередках наших земляків кількадесят вистав з української класики, дещо бачванською говіркою, а також власні драматичні твори, написані вже на еміграції („Невінчані“ з життя бачванських селян, історична драма „На пороці охрещення Русі“, музична драма „Пан“ тощо). Восени 1940 року Шерегій з сім'єю переїжджає до Праги, де заснував і став директором Української драматичної студії (диригентом хору і режисером був Олександр Приходько).

Влітку 1945 року Ю. Шерегій переїхав на Словаччину й тут в 1945—47 роках одержав працю режисера й мистецького керівника Словацького Театру в Пряшеві. При цьому допомагав колегі з кол. „Нової Сцени“, Іванові Грицеві-Дуді в заснуванні та вишкільванні артистів Українського Народного Театру (УНТ) в Пряшеві, що існує досьогодні та є єдиним українським професійним театром в діаспорі поза Україною. Хоч співпраця Шерегія з Українським театром була неофіційною, бо не міг виконувати одночасно двох праць, однак його серце було з нашим театром. З автобіографії довідуюсь, що цей театр готував свої п'єси за режисерськими матеріалами Шерегія, що він писав статті до програмок УНТ, а його дружина Анна „Краля“ й шила з акторами українські костюми для акторів

УНТ. Тоді ж Шерегій написав оригінальну українську народну драму з життя Лаборецьких українців-русинів під заголовком „Чертижницьке весілля“ з автентичними весільними обрядами цього краю. В 1947—54 роках Шерегія заангажували на режисера опери Східнославацького театру в Кошицях, де він, серед інших словацьких опер і оперет, поставив українські речі, вперше перекладені на словацьку мову, як наприклад, „Запорожця за Дунаєм“, „Ой, не ходи Грицю“, „Сорочинський ярмарок“, „Наталку Полтавку“ та інші. Ці вистави мали великий успіх серед словацької публіки: наприклад, наш „Запорожець“ мав 75 репріз. Сам Шерегій пише у своїй автобіографії: „Це ж була перша зустріч словацьких глядачів із українськими класичними музичними творами, бо до того часу на Словаччині ставили тільки російські опери...“

В 1954 році Шерегія покликало до Пряшева, щоб зорганізував при УНТ оперний ансамбль. Наш режисер завзято працював, організуючи хор, балет, ангажуючи солістів. За два сезони він поставив сім прем'єр з українського музично-театрального репертуару, а в деяких оперетах виступав і сам. УНТ вперше вийшов зі своїм оперним репертуаром за кордон (до Польщі), де критика дуже прихильно сприйняла постанови „Пташника“, „Жриці вогню“ та „Марусі Богуславки“.

Але не довго судилося проіснувати оперному ансамблеві. Пряшевські „адміністратори культури“ вирішили його зліквідувати і замість нього створено Пиддуклянський Український Народний Ансамбль Пісні і Танцю, бо з ним, будемо, можна їздити за кордон і заробляти гроші. Шерегієві дали доволі високу працю в чужих театрах — Братиславському Сільському Театрі та в Угорському обласному театрі в м. Комарно; працював також режисером у театрі Парку культури й відпочинку, де, між іншим, в 1961 році влаштував великий концерт у 100-ліття смерті Т. Шевченка.

Шерегій ставив різні спектаклі в Братиславі з рамени чехословацько-совєтського Товариства дружби, де намагався вносити український репертуар; написав сценарій „Оспівана Україна“, виставлений на Днях Української Культури в 1968 році.

В 1967—83 роках ще раз доля зв'язала Шерегія з українцями в Югославії. На запрошення Регіональної ради народностей Боснії і Герцеговини Шерегій виїжджає туди щороку на театральні курси на кілька місяців. Тут підготував 30 прем'єр та дав понад 110 вистав по селах і містечках, де живуть українці Югославії. За те вони згадують Шерегія як батька й учителя їх театрального мистецтва. В Братиславі після виходу на пенсію з професійної праці організував Клуб ім. Шевченка (приятелів м. Києва, що є містом-побратимом Братислави). Цей Клуб підготував ряд театральних вистав та інших культурних імпровізацій і став осередком культурного життя українців, що проживають у словацькій столиці.

Як вже було зазначено, Шерегій був також автором багатьох п'єс; написав 28 драматичних творів та виконав стільки ж перекладів на українську або з української на словацьку мову. Головною працею життя Шерегія є монографія-нарис „Історія українського театру на Закарпатті, 1920—1945“. Рукопис цієї великої праці був готовим вже в 1971 році. Доля рукопису була важкою, але тепер він редакційно закінчений, матиме відповідну передмову, низку ілюстрацій та буде виданий за редакцією проф. В. Ревуцького і автора цієї статті в „Записках“ Наукового Товариства ім. Шевченка.

Закарпаття — Ю. Шерегій

Тому що це доволі коштовний видавничий плян, НТШ в Америці сподівається, що наші любителі театру, а зокрема закарпатські земляки Ю. Шерегія, при чиняться до покриття коштів видання цієї великої книжки (650 стор. друку). Особи, що внесуть 25 або більше дол. на видавничий фонд, отримають один примірник книги (у твердій оправі), на жаль, вже не з дедикацією автора, тільки редакційні праці Ю. Шерегія. Їхні імена та внесена сума на видавничий фонд також будуть подані в книзі, як фундаторів цього видання. Чеки можна виставляти і пересилати на: Комісія зв'язу й інформації закарпатських українців — Kozl 2247 W. Chicago Ave Chicago, Ill. 60622. USA.

До цієї статті-інформації бажано додати кілька особистих ноток. Вперше зустрівся Ю. Шерегія в 1935 році на пластовому святі в окружному місті Тячеві в Закарпатській Україні. Він вже був крайовим командантом Пласту і надавав тон цьому пластовому здигові. Я брав участь у святі як пластунок-новак Села-Пласту з сусіднього села Бедевлі. Очевидно, я ніякої розмови не мав із людьми такої ранги, хоч, пригадую, він окремо стрічався з нашою групою під проводом зв'язкового, давно вже покійного учителя Адальберта Жидовича. Ми тоді мали творити свій юнацький курінь і, мабуть, під впливом цієї зустрічі назвали наш курінь юнаків Село-Пласту ім. Ю. Шерегія-Грома. Всі члени були учнями народної школи. Не було багато таких селянських куренів на Закарпатті, бо Пласт головним розвивався в гімназіях, семінаріях і горожанських (міських) школах. В наступному році наш новозаснований курінь брав участь у пластовому святі в Хусті і того ж літа ми святлили наш куріньний прапор на святі в Бедевлі. В обидвох зустрічах Ю. Шерегій брав участь.

Потім бачив його тільки на сцені і то досить часто, зокрема як гімназист у Хусті в 1938—39 роках. Про діяльність Ю. Шерегія в Словаччині я читав в українській пресі з Пряшівщини, а про його віддану працю на ниві українського театру серед земляків в Югославії розповідали мені знайомі і друзі. Я постійно подивлявся величезну поштову й продуктивність праці цієї вже літньої людини.

В середині 1980-их років потрапив до моїх рук великий рукопис праці Ю. Шерегія „Нарис історії українських театрів на Закарпатській Україні, 1920—1945 рр.“ Рукопис вимагав поважної редакційної праці. Не маючи змоги це зробити тоді через інтенсивну зайнятність в редакції Енциклопедії Українознавства, я попросив проф. Валеріана Ревуцького виконати першу редакцію, на що він згодився хоч би тому, що особливо знав Ю. Шерегія з часу їх короткого перебування в Галичині в 1942—43 рр. Другу й остаточну редакцію провів я і даліше з автором переписувався разом із д-ром В. Ревуцьким і Зіркою Греджкою-Донською-Данилюк. В міжчасі Ю. Шерегія з датою 27-го вересня 1989 року дав уповноваження Науковому Товариству ім. Шевченка в ЗСА видати цю працю без гонорару, за винятком авторських примірників.

З кількох листів автора відчув я, що він, хоч у похилому віці, але цілком активний, чуйний і діловий реагує на всі справи. Ми мали стрітнутися в Братиславі в червні 1989 року, але через військордонні ускладнення я щойно наступного дня переїхав угорсько-чехословацький кордон і мусів спішитися на домовлені зустрічі й програму фестивалю до Свидника. Домовились ми на наступну зустріч влітку 1990 року. До неї вже не

дійшло, хіба на могилі цієї виняткової людини в липні 1990 року.

28-го травня прибула телеграма від сина Йосифа: „Батько Юрій Шерегій помер 25-го, похорон 1-го червня“. А після того пошта принесла клепсидру, з якої довідуюсь, що Юрій Августин Шерегій помер на 84 році життя 25-го травня (а не 28-го, як це було подано в „Свободі“), а похорон відбувся 1-го червня на цвинтарі Славиче Удоле біля Братислави. Поминальну

Василь Маркус

ПІВНІЧНА І ПІВДЕННА Корей дійшли до згоди щодо проведення взаємних перевірок тих об'єктів, котрі можуть слугувати базою виробництва ядерної зброї. Однак спостерігачі не вважають цю угоду достатньою підставою для оптимізму, оскільки Пйонггенг має можливість втаїти від інспекторів свої секретні програми, тому будь-яке домовлення з ним має лише відносне значення.

ВІДОМІЙ СВОЇМИ ультрареакційними поглядами харківський депутат неіснуючого СРСР Леонід Сухов оприлюднив заяву щодо так званого „надзвичайного з'їзду народних депутатів СРСР“, який призначено на 17-го березня. Сухов звинувачує керівників незалежних держав, в тому числі президента України Леоніда Кравчука, в „ігноруванні прагнення совєтських людей зберегти неперушним Совєтський Союз“.

Український...

Закінчення зі стор. 5

про два невеликих, але дуже характерних виступи студентів УВУ пражського періоду. Перший — професора Львівської консерваторії, народного артиста України, лауреата Шевченківської премії Миколи Колесси (племінника першого ректора УВУ Олександра Колесси), який студіював в університеті ще у двадцять років. І другий — відомого хірурга, професора Львівського медичного інституту Михайла Подольчака, який вчився у Празі пізніше — у 40-ві роки. Перед учасниками конференції постали картини живої університетської історії, а їх пригнутість принесла вогонь тієї естафети, яку ми вже почали втрачати, але, на щастя, зберегли.

Одну із програмних доповідей („Розвиток української освіти в посткомуністичний період“) виголосила народний депутат України, начальник управління народної освіти Львівського обласного університету Ірина Калинець. Вона із зацікавленням аналізувала стан української освіти, шкільництва, подала ряд цікавих пропозицій щодо більшої віддачі того величезного наукового і педагогічного доробку, який створено впродовж довгих літ в УВУ. Ірина Калинець зголосилася бути провідником ідей, вироблених на конференції, у Верховній Раді України та Кабінеті міністрів України.

Почалися доповіді. Їх теми висвітлювали найрізноманітніші сторони діяльності УВУ, порушували ряд важливих наукових та організаційних проблем, що мають виняткове значення в період українського державотворення та національно-культурного відродження. Деякі особливо емоційні виступи супроводжувалися оваціями. У короткому огляді неможливо передати всього спектру конференційних доповідей. Тому подаємо окремий список авторів із зазначенням тем їх виступів.

Протягом двох днів роботи на конференції було виголошено коло сорока доповідей. Не раз у залі виникали палкі дискусії, які приносили значну користь, бо в такий спосіб вироблялися програма дальшої діяльності університету в Мюнхені. В одній з таких дискусій взяло участь відряд 12 учасників конференції, а серед них доктор Юрій Баца (Чехо-Словаччина), Григорій Васюкович (Німеччина), Дмитро Степовик (Кірово), Володимир Батюк (Дрогобич), Микола Кугутяк (Івано-Франківськ), львівські поети Володимир Луцук та Микола Петренко, науковці Василь Горинь, Василь Лизанчук, Ігор Ходак.

Потім до двох днів роботи на конференції було виголошено коло сорока доповідей. Не раз у залі виникали палкі дискусії, які приносили значну користь, бо в такий спосіб вироблялися програма дальшої діяльності університету в Мюнхені. В одній з таких дискусій взяло участь відряд 12 учасників конференції, а серед них доктор Юрій Баца (Чехо-Словаччина), Григорій Васюкович (Німеччина), Дмитро Степовик (Кірово), Володимир Батюк (Дрогобич), Микола Кугутяк (Івано-Франківськ), львівські поети Володимир Луцук та Микола Петренко, науковці Василь Горинь, Василь Лизанчук, Ігор Ходак.

Протягом двох днів роботи на конференції було виголошено коло сорока доповідей. Не раз у залі виникали палкі дискусії, які приносили значну користь, бо в такий спосіб вироблялися програма дальшої діяльності університету в Мюнхені. В одній з таких дискусій взяло участь відряд 12 учасників конференції, а серед них доктор Юрій Баца (Чехо-Словаччина), Григорій Васюкович (Німеччина), Дмитро Степовик (Кірово), Володимир Батюк (Дрогобич), Микола Кугутяк (Івано-Франківськ), львівські поети Володимир Луцук та Микола Петренко, науковці Василь Горинь, Василь Лизанчук, Ігор Ходак.

Протягом двох днів роботи на конференції було виголошено коло сорока доповідей. Не раз у залі виникали палкі дискусії, які приносили значну користь, бо в такий спосіб вироблялися програма дальшої діяльності університету в Мюнхені. В одній з таких дискусій взяло участь відряд 12 учасників конференції, а серед них доктор Юрій Баца (Чехо-Словаччина), Григорій Васюкович (Німеччина), Дмитро Степовик (Кірово), Володимир Батюк (Дрогобич), Микола Кугутяк (Івано-Франківськ), львівські поети Володимир Луцук та Микола Петренко, науковці Василь Горинь, Василь Лизанчук, Ігор Ходак.

Протягом двох днів роботи на конференції було виголошено коло сорока доповідей. Не раз у залі виникали палкі дискусії, які приносили значну користь, бо в такий спосіб вироблялися програма дальшої діяльності університету в Мюнхені. В одній з таких дискусій взяло участь відряд 12 учасників конференції, а серед них доктор Юрій Баца (Чехо-Словаччина), Григорій Васюкович (Німеччина), Дмитро Степовик (Кірово), Володимир Батюк (Дрогобич), Микола Кугутяк (Івано-Франківськ), львівські поети Володимир Луцук та Микола Петренко, науковці Василь Горинь, Василь Лизанчук, Ігор Ходак.

Михайло Присяжний, доцент, заступник декана факультету журналістики Львівського університету, заступник голови організаційного комітету конференції

Норт Порт в поклоні Патріарху Йосифу

Можна сміло сказати, що місцева Патріархальна Товариство дуже величаво вшанувало тут 100-річчя уродин Патріарха Йосифа. В неділю, 16-го лютого, наш парох о. д-р Іван Тилляський відслужив Св. Літургію з Панахидою за св. п. Блаженнішого Йосифа в церкві Входа в Храм Пречистої Богородиці. В 6-й годині вечора відбулися в церковному приміщенні святочні сходи — Академія із дуже вдалою програмою. Це свято відкрив голова місцевого УПТ проф. Роман Романишин, проголосивши цей рік роком Патріарха. Оперний співак маестро Василь Мельничин, який недавно поселився тут на заслужений відпочинок, започаткував програму цієї Академії Господньою молитвою „Отче наш“.

За цим слідувала доповідь і то на академічному рівні. Інж. Зенон Салій дуже докладно проаналізував життєвий шлях бл. п. Патріарха, який весь вік свій, весь труд свій віддав нашій рідній Церкві й обездоленому українському народові.

Немає сумніву, що наша Українська Католицька Церква в другому тисячолітті „підє в мандрівку століть з його духа печаттю“.

Слава Гунчак, відома декламаторка з виступів на Союзівці, на „Верховині“, а останніми літами і тут, продекламувала „Заповіт“ Ольги Гринів. Хоча вірш цей досить довгий, публіка вислухала його з захопленням.

Наш бандурист маестро Роман Левицький при аккомпанементі бандури відспівав дві пісні: „Пречиста Діво Маріє“, муз. М. Лисенка, та „Дерево“, муз. О. Кошиця, за що публіка нагородила його довгими оплесками. Інж. Ярослав Гаврих, член Управи УПСО — наш гість з Англії, поділився найновішими відомостями з цієї нашої світової організації та повідомив, що тліні останки Патріарха Йосифа перевезуть до Львова під кінець серпня ц. р. В заключному слові голова УПТ подякував виконавцям програми та жертував від управи місцевого УПТ 100 доларів на будову нової церкви.

Могутнім співом „Боже, вислухай благання“ присутні завершили це свято.

Василь Самофал

Список жертводавців які зложили датки на видання підручників для народних і середніх шкіл України за час від 19-го листопада 1991 року до 29-го лютого 1992 року.

ЛИСТА Ч. 1

- Фінансові Інституції
50,000 дол. — Український Народний Союз (декларував);
1,000 дол. — Українська Федеральна Кредитівка „Самопоміч“ Нью Йорк;
250 дол. — Українська Федеральна Кредитівка „СУМА“ — Йонкерс;
- Церкви і церковні організації:
2,000 — Українська католицька церква свв. Петра і Павла — Джерзі Сіті (парох о. протерей Р. Мірчук);
1,000 — Митрополит Стефан Сулик;
500 дол. — Епископ Василь Лостен, українська католицька церква Успення Пресвятої Богородиці — Бейон (парох о. протерей Р. Мірчук);
228 дол. — Сестрицтво Української Православної церкви Трьох Святителів в Ст. Пітерсбурзі (через Комітет Допомоги Україні);
- Комітет Допомоги Україні:
2,500 дол. — Народний Фонд Допомоги Україні — Центральної Нью Джерзі;
702.50 дол. — 3 розпродажі відзначок РУХУ;
250 дол. — Комітет Допомоги Україні — Ст. Пітерсбург.
- Громадські Організації:
1,000 дол. — Комітет Колишних Учніх Зальцбургської Гімназії, Товариство „Самопоміч“ Ньюарк;
500 дол. — Український Американський Клуб Вашингтону-Сіатль;
213 дол. — Об'єднаний Комітет Громади Кергконсону.
- Індивідуальні:
по 1,000 дол. — І. Лучканич, Л. Стебельський, Л. Фіцалович, Л. Флюнт;
по 500 дол. — К. і В. Воловодюк, д-р Т. і М. Залуцькі, д-р М. Іванів, Н. і М. Цюлько;
по 300 дол. — Х. і А. Козак, Б. Галаган;
250 дол. — Е. Войтович;
по 200 дол. — Я. Березовський, А. Бісик, С. Боечко, д-р І. Васинчук, М. Зобнін, В. Качун, М. Мац, П. і Е. Сирко, д-р О. Фольваркі;
по 150 дол. — К. і М. Дзюба, А. і М. Панченко;
по 100 дол. — Л. Адамс, Б. Артимичин, І. Я. Барр, І. Бровінський, Ю. Вертиларок, д-р С. Войтович, М. і Я. Воловодюк, І. і Б. Глушевський, І. Гнип, О. і Я. Городецькі, М. Гіза, С. Гробельський, М. і Я. Данилюк, Е. і У. Дмитренко, Р. Іванчук, Ф. Іскало, Е. Кордибан, А. Кривуцька, Д. Кузик, З. Кулинич, Б. Кучинський, Д. і А. Лесків, Б. Лівчак, З. і Ю. Малаховські, Р. Маселко, І. і Т. Масний, Я. Масюк, О. Навальовський, Г. і Я. Обершин, М. Пастушенко, А. Підвербський, С. Пришляк, М. і Л. Прокоп, Р. Прус, О. Ратич, Е. і С. Сахарук, Ю. і Х. Свіщук, С. і А. Секрета, Я. Сидір (Ohio), Р. Стефанюк, д-р Е. Стецьків, Ю. Федік, О. Фірішак, В. Цетенько, С. і В. Чорнодольські, Н. Чепак, Р. Шраменко, В. Штокало;
75 дол. — А. і О. Герєга;
60 дол. — В. Воронка;
по 50 дол. — С. і А. Арсенко, П. Байко, Р. і А. Байлак, І. і Л. Вербицькі, К. і М. Галецькі, С. Гнатченко, П. Гул, Д. Дем'янюк, В. Кліпачук, Р. Кохан, П. і П. Кріль, Н. Курись, Б. Кутний, П. Кучука, З. Масловський, Г. і Я. Мрилоцька, Б. Охотський, М. і Я. Палій, М. Палідов, І. Пристайко, В. і А. Столяські, М. Субботін, Я. Сидір (California), М. Тарнавська, О. і Б. Федорович, д-р Б. і Б. Худьо, С. Штомпіль;
по 40 дол. — О. В. Грабєць, А. Дзедзич, Т. Елєй;
35 дол. — В. Дебайло;
по 30 дол. — П. Бокало, Д. Гузар (Канада), С. і Е. Кікта, І. Срібна, К. і Е. Степовий, Я. і Л. Черник, Г. Шембель;
по 25 дол. — М. Бакалєць, М. Болюх, З. А. Бровін, Т. Дячок, О. Дубик, С. Захода, Ю. Коротко, М. Кроп, В. Левицька, Ю. Пеняк, Б. і С. Сольчанік, А. Турчин, В. Цап;
24 дол. — д-р З. Куц;
по 20 дол. — С. Бершук, А. Бойцун, І. Віганд, Д. Микита, Н. Квітка;
по 10 дол. — І. Зінченко, В. Спіндура, Я. Штойко.

По день 29-го лютого 1992 року зібрано 27,722.50 доларів.

Координатний Комітет Допомоги Україні в імені дітей України, їх учителів і батьків, які з нетерпелістю чекають на шкільні підручники з новою тематикою і на українській мові, складає щирі подяки всім організаціям і поодиноким жертводавцям, які зложили датки на це благородне шль. Це багато грошей потрібно щоб завершити цей проект, тому просимо про дальші пожертви. Грошові перекази просимо вписувати на United Ukrainian American Relief Committee, Ass. No. 8236-K і пересилати на адресу: Wolodymyr Wolowodiuk, 66 Susan Drive, Chatham, N.J. 07928.

Всі жертводавці отримають подяки від ККДУ і посвідки впадат від ЗУАДК. Просимо подавати доклади і чіткі адреси.

Д-р Богдан Бурачинський
голова ККДУ

Володимир Воловодюк
координатор проекту

Нью Йорк. (Р. Голят). — У неділю, 23-го лютого, в українській католицькій церкві св. Юра відслужили Архиєрейську Службу Божу Митрополит УКЦеркви Стефан Сулик, Єпископи Василь Лостен і Роберт Москаль, яким сослужили о. Патрікій Пашак, ЧСВВ, генеральний вікарій стемфордської дієцезії, ігумен і парох церкви св. Юра, о. митрат Матвій Берко, протоігумен о. Бернард Панчук, ЧСВВ, а дияконував о. Пилип Сандрик, ЧСВВ. Достойними гостями на цій св. Літургії були архієпископ Ронато Р. Мартіно — нунцій св. Апостольської Столиці при ООН, Всеволод — Єпископ Української Православної Церкви в Америці і Канаді і амбасадор української Мисії в ООН — Геннадій Удовенко зі своєю дружиною і співробітниками Мисії.

Тієї неділі американський і український прапори повівали на майже закінченому парафіяльному мешканцевому хмаросязі, і навіть це вказувало на небуденне свято в парафії. При вході до церкви видні написи: „Вітаємо визнану і вільну Україну“, а над написом повівав прапор Ватикану.

Отець Патрікій Пашак у своєму привітальному слові представив служителей Архиєрейської Служби Божої, амбасадора Удовенка і його дружину і співробітників з Мисії: Юрія Шевченка і його дружину Анну, Людмилу Крижанівську і Володимира Хандосія. О. Пашак підкреслив, що ми маємо велику честь вітати між нами достойних гостей Католицької і Православної Церкви і державних представників, а саме Архієпископа Ронато Р. Мартіно — постійного репрезентанта св. Столиці в ООН, за допомогою якого встановлено дипломатичні відносини Ватикану з Україною. Вітаючи представників української Мисії в ООН, він одночасно прощав амбасадора Геннадія Удовенка, який вкоротці залишає ЗСА, щоб перебрати важливу функцію в міністерстві закордонних справ України в Києві.

Служителі Архиєрейської Літургії.

Владика Василь Г. Лостен у своїй проповіді запізнав присутніх зі 100-літньою історією українського поселення в Америці. Він згадав, що наші поселенці, залишивши Рідний Край, привезли зі собою на новий континент любов до свого народу й своєї Церкви, доказам чого є й те, що церква св. Юра була першою українською католицькою церквою в Нью Йорку, яку своїм коштом заклали наші піонери. Господь благословив щедрість і жертвенність наших людей. Під час світових воєн, революцій і тоталітарних режимів, які панували над нашим народом в Україні, зв'язок з українцями в Америці й Україною ніколи не переривався, хоч (комуністичний режим свідомо створив страшні труднощі). Допомога Україні дуже потрібна і тепер, підкреслив Владика.

Ми складаємо подяку Господеві, підкреслив Владика, за встановлення дипломатичних зв'язків між Україною і Америкою та між Україною і Апостольською Столицею. „Ми в Стемфордській Епархії раді й горді, що уряд Америки призначив Романа Попадюка першим амбасадором до України“. Амбасадор Роман Попадюк є сином українських емігрантів і нашим парафіяном. Це для нас велика честь, бо звичайно уряд Америки воліє не призначувати дипломата на амбасадора до країни, з якої походять його предки.

Встановлення повних дипломатичних відносин між Україною і Апостольською Столицею прийшло як підтвердження і обіцянка, що свобода і релігії не буде завернута, і що Україна буде багатоконфесійною державою і в ній пануватиме пошана до національних меншин і свобода совісті. Він дякував Архієпископові Мартіно від української спільноти за всі старання

Під час Архиєрейської Служби Божої співали злучено церковний хор св. Юра і хор ім. Митрополита Шептицького, під диригентурою маестра Андрія Добрянського. При кінці св. Літургії хор відспівав Многоліття для папи Івана Павла II і для учасників Архиєрейської Служби Божої. Гимном „Боже Великий Єдиний...“ закінчено це історичне святокування — відзначення дипломатичних зв'язків Ватикану з Україною.

Разом молимося за вільну Україну

Промовляє папський нунцій Архієпископ Ронато Р. Мартіно.

Служителі Архиєрейської Літургії.

Прощальний полуденок

Після Архиєрейської Служби Божої у готелі Гелмслі в Нью Йорку відбувся спільний полуденок, в якому виступало ряд бесідників. Владика Лостен, відкриваючи цю зустріч, сказав, що ми бажаємо амбасадорові Удовенкові всього найкращого, але не прощаємося з ним, бо віримо, що він невдовзі поверне до Нью Йорку. Владика просив його, щоб після повернення в Україну, він глядів в сторону Заходу й Вашингтону, Ватикану і Стемфорду. Ми бажаємо йому всього найкращого на його новому терені діяльності.

Отець Пашак, який перебрав провід полуденку, звернув увагу на 8-річну працю Геннадія Удовенка на форумі Організації Об'єднаних Націй, а відтак покликав до слова ред. Івана Кедрина, який є одним із свідків і учасників творення української самостійної держави в 1918-му році.

Ред. Іван Кедрин, звертаючись до амбасадора Удовенка і до всіх учасників, сказав, що в історії є така штука, як неписані закони, які часто є реальними чинниками в політиці. Присто-

В пам'ять мого БРАТА

Володимира Івановича Сокола

колишнього артиста драматичного театру „Березілля“ у Харкові

який помер 31-го січня 1991 року в Кривому Розі, Україна

складаю 100 доларів на ФОНД ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ.

Марія СОКІЛ-РУДНИЦЬКА

Залога „Дітройт“ 10-го Куреня Уладу Пластунів Сеніорів „Чорноморці“

з жалем повідомляю, що 10-го березня 1992 р. відійшов у вічність на 62-му році життя

пл. сен.

Роман Рудницький, ЧМ

Пластовий виховник, піонер морського пластування, колишній член пластових проводів станиці та куреня.

Горем прибитій родині складаємо щирі співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

промови закликаючи не йти до голосування, досяг прощального вислідку: 96-відсотків пішло до голосування. Вкінці ред. Кедрин побажав Удовенкові і його дружині, щоб вони мали гарні спомини з перебування між українською громадою в Нью Йорку, в Америці, де український дипломат знайшов собі такого приятеля, як о. Пашак, винятково людина серед наших священиків в Америці. На закінчення він радив Г. Удовенкові написати спогади, „від дитинства, так як ви це все переживали, від комсомолу — цілу вашу кар'єру, аж до нинішнього дня, як вам в церкві співали Многоліття. Це буде сензація. Книжка знайде видавця“. Подякою о. Пашакові, що він його покликав до слова, Кедрин закінчив своє побажання і привітання Удовенкам.

Владика Всеволод, привітавши Владика і членів української мисії при ООН, у своєму слові підкреслив, що Українська Церква, Київ і Галич є завжди з'єднані. Ми дістали благословення від с. Володимира на одну з'єдану Церкву. Діалог між Константинополем і Ватиканом повинен продовжуватися, бо обидві наші церкви є поєднані.

Вкінці промовив амбасадор Удовенко. Він згадавав, як тому 5 років у приватному помешканні зустрівся з єпископом Лостеном. Владика порушував в той час ряд справ, зв'язаних з українською католицькою Церквою в Україні, політичними в'язнями і інше. За його старанням звільнено Юрія Шухевича і він був в відвідинх у ЗСА. Ряд справ були обговорені на форумі ООН, разом з Архієпископом Ронато Мартіно. Удовенко відвідав ряд українських скупчень в ЗСА і Канаді. Везе зі собою в Україну гарні спогади про зустрічі з українцями в Америці і Канаді. На закінчення Г. Удовенко сказав, що це для нього зворушливий день, — залишити своїх старих приятелів, які прощають його в такому репрезентативному приміщенні. Присутні відзначили його схвальовані слова ясними оплесками і тостом шампанського. Він прощався особисто з кожним учасником полуденку.

Прощальний полуденок, який відбувся у честь Удовенка, „The Helmsley Palace“ офіндували Марія і Юліан Бачинські, за що їм дякували 35 учасників полуденку (арх. Мартіно, Митрополит Сулик, Єпископ Лостен, Єпископ Москаль, о. Пашак, о. Панчук, о. Берко, о. Попадюк, о. Саюк і інші).

ПОДЯКА

3 волі Всевишнього, дня 23-го березня 1991 р. відійшов у вічність на 89-му році життя наш найдорожчий

ТАТО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ

бл. п. проф. д-р

ВАСИЛЬ ЛЕВ

Щею дорогою складаємо найсердечнішу подяку всім, хто причинився до звеличення пам'яті покійного.

Щиро-сердечна подяка всесвітнім отцям Т. Лончін, Л. Мудрому, та Л. Лавренюкові за відправлення Парастасів, Панахид, Богослужб, та похоронних обрядів на кладовищі, та за їхні теплі і сердечні слова співчуття. Рівнож, сердечна подяка церковним хорам св. Юра в Нью Йорку та св. Тройці в Сілвер Спрінг, Мд., а особливо мгр П. Круїєві, за збогачення літургічних відправ.

Щирі спасби за сердечні та емоційні слова пращаних над домівною, які висловили д-р В. Пенчик, д-р Я. Падох, мгр М. Тирецький, д-р П. Рудницький, мгр С. Бернадин, і мгр Т. Царик.

Про божу ласку молимо для усіх тих, що зложили датки на відправлення Богослужб у Нью Йорку, Вашингтоні, Коннектікуті, Пенсильванії, і Канаді за упокій душі покійного.

Щира подяка родині і приятелям за поміч нам у важких ділах, за чудові квіти, та за численну участь у похоронних відправах та провадах на кладовищі. Дякуємо усім тим сердечно що прислали співчуття листовно, чи висловили їх особисто і телефонічно. Дякуємо також за зложення пожертв і датків на доброділі цілі.

Нехай Всевишній нагородить усіх Вас щедрими ласками!

Замість квітів на могилу бл. п. Василя Лева датки зложили:

На Наукове Товариство ім. Шевченка:

по 150 дол. — Діловий Комітет колишніх учених гімназії СС Василіанок у Львові;
по 100 дол. — Б. Галаган, Д. Е. Жарський, Л. Кучерська, Е. Саноцька, У. Саноцька і А. Фуртак, Р. Смик;
по 50 дол. — С. Ю. Темницькі, В. О. Тершаківці;
30 дол. — Д. Ю. Пунді;
по 25 дол. — І. Б. Боярські, О. Курілас, М. О. Омецькі, М. В. Тершаківці.

На Фонд Допомоги Дітям Чорнобилі:

100 дол. — О. Фільваркі;
по 50 дол. — Д. Жарська, І. Кушнір, С. Бережницька, М. Стець, О. Дзядів, І. Залиба, С. Бернадин, І. Горчинська;
по 35 дол. — О. Михалюк, І. Медуха;
по 30 дол. — О. Боба, І. Чума;
по 25 дол. — О. Филипович, І. Ігнат, Д. Конох, О. Филипович, Е. Чапельська, Е. Котик, І. Прокопшин, З. Мусійчук, І. Качанівська, Г. Кузьмівська, С. Фур, Л. Ляшівич, Л. Ганас, С. Олесницька, Х. Баранецька, С. Соколиншин;

по 20 дол. — А. Гогоша, І. Хмільовська, Н. Плакідка, О. Смаль-Гандзі, О. Смаль, Л. Прокоп, М. Жарська, М. Гадяк, Ю. Петришин, Б. Бігун;
по 10 дол. — І. Козак, П. Дяченко, Д. Микита, Д. Помницька, М. Сидір, Т. Криницька.

НА ЦЕРКВУ В УКРАЇНІ

100 дол. — Б. І. Мельничин.

На Український Культурний Центр:

25 дол. — Е. Чапельська.

На Фонд Допомоги Дітям Чорнобилі: колишні учениці гімназії СС Василіанок, замешкані в Торонто:

по 50 дол. — Д. Вергановська-Винників, М. Демків—Сахрин, М. Калимон-Пеленська;
по 20 дол. — О. Іванець-Демичук, І. Ільницька-Малащук, С. Кунинська-Федорович, М. Сенішин-Горань, Е. Косевич, С. Романчук-Одноріг, Г. Градюк-Горік, І. Герчук-Ганч, М. Прокопович-Голод.

На будову церкви св. Тройці в Сілвер Спрінг, Мд.:

500 дол. — О. В. Леві з дітьми;
150 дол. — К. Цісик з родиною;
по 100 дол. — Т. К. Бені, С. Я. Бернадин, Л. О. Білоуси, І. Цісик, М. Цісик з родиною, Т. В. Демчук, Н. І. Гадяки, З. Дж. Гріффі, А. О. Гаврилюк, М. О. Качмарські, Е. Проціньська, М. І. Проціньскі, У. І. Сосі, І. М. Станчик;
по 50 дол. — М. Фіглюс, К. Ю. Кузьмів, Р. М. Лєгєдкісі, О. Лончина, Д. В. Маркусі, Р. М. Новосади, В. Филипець, О. М. Раковські, Г. Рубиневич, І. О. Зинюки;
35 дол. — О. Б. Козак;
по 30 дол. — С. В. Бабі, Б. Я. Гелеті;
по 25 дол. — Н. П. Бабі, А. Гадяк, І. М. Ільчишини, Д. Корбут, С. П. Крулі, М. Ляшак, Я. о. Т. Лончин;
по 20 дол. — Н. М. Білоуси, І. Держо, А. Дражковський, А. Гадяк, Ю. Гадяк, О. Когут, І. Кость, А. О. Воронки, Н. М. Захарченко;
по 15 дол. — О. Г. Аллузі, Л. Д. Фонтани, А. Маєвська, М. А. Мостович;
по 10 дол. — О. І. Галиші, Т. Кічоровська, Д. Д. Кінгі, С. В. Надраги, Л. С. Проціки; анонімно \$5.

Ще раз щиро дякуємо!

В першу річницю будуть відправлені Богослужби в церквах св. Володимира у Стемфорді, Кт. і св. Тройці у Сілвер Спрінг, Мд.

ІВАННА ЦІСІК
ОКСАНА І ВАСИЛЬ ЛЕВИ з родинами

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ

у щоденнику „Свобода” та у „Ukrainian Weekly”

Оголошення приймається тільки з 50% завдатком!

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ у щоденнику „СВОБОДА”	
1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	\$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивали, пікніки, бенкети, банки, продажі, банкетів і т. д.)	\$10.00
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч (1 інч x 8 шпальт)	\$10.00

Якщо до оголошення вкладається знімок — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту	\$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти	\$10.00
Фоторепродукція на три шпальти	\$12.00

Оголошення на чергове число мусить вліпнути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ в АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)	
1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	\$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивали, пікніки, бенкети, банки, продажі, банкетів і т. д.)	\$10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вліпнути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА

Телефонічно оголошення НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСИДРИ напередодні похорону.

Повідки запланованих рахунків за оголошення висипає тільки на спеціальне прохання.

МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ справ Альжіру Лярбі Белкгієр повідомив, що у висліді сутичок між поліцією і мусульманськими фундаменталістами від початку року загинуло 103 особи.

Англійське видання

ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

за редакцією ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА,

діючий редактор: ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК

1-ий і 2-ий з циклів п'ятьох томів, які мають вийти до 1992 р.

A-F — 119.50 дол. — 968 стор.

G-K — 125.00 дол. — 737 стор.

Алфаветична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, компетентне зрєв'яноване і доповнене видання Енциклопедії Українознавства, вповні ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний показчик життя і культури українців в Україні і діаспорі.

Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.

Набувати можна у книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стейту Нью Джерсі обов'язує додати до ціни 7% продажного податку.

У ВАШІНГТОНІ МІНУЛОГО тижня з'їхали керівники 12 із усіх 14 профспілок ЗСА, які підтримували кандидатуру демократа сен. Тома Гаркіна з Айови. Шіло їхнього з'їзду було вирішити, що їм тепер робити, коли ними підтримуваний кандидат вирішив відтягнути свою кандидатуру із передвиборчої кампанії, у понеділок, 9-го березня. Після нарад Овен Бібер, президент профспілки Об'єднання автомобільних робітників, який проводив нарадами, сказав, що вони погодилися покинути вичекати.

УСВІДОМИВШИ СОБІ, що в нього немає будь-яких можливостей на здобуття номінації Республіканської партії на її кандидата у цьогорічних президентських виборах, Патрик Б'юкенен натякає на створення третьої партії та її участі у президентських виборах 1996 року. Він вважає, що так званий „естаблішмент” обидвох партій, Республіканської і Демократичної, скорим темпом тратити контакт з пересічним американським виборцем та існуючими проблемами у його теперішньому житті.

УПРАВЛІННЯ ХАРЧІВ і ліків у дуже сильному тоні остерігає вагітних жінок в ЗСА про можливості ушкодження їхнього плоду, якщо вони вживають будь-які зі загально відомих ліків на зниження тиску крові. Ця остеріга є наслідком кількох випадків народження нездорових немовлят, власне у матерів, що брали такі ліки.

УРЯД ІЗРАЇЛЯ у НЕДІЛЮ, 15-го березня гостро скритикував ЗСА за їхні натяки, що Ізраїль перепродує збройну техніку Китаєві, Південній Африці та іншим країнам. В той самий час військові експерти твердять, що такі закиди зі сторони ЗСА вказують на те, що довготривалі стратегічні спілкування Ізраїля з Америкою починають значно погіршуватися. Якщо це правда, то мирні переговори в питаннях Близького Сходу можуть бути поважно захитані. Ізраїль намагається, що не зламав жодних угод зі ЗСА, перепродуючи американську зброю країнам Третього світу без дозволу Америки.

Росія...

(Закінчення зі стор. 1)

Кравчук продовжує домагатися частини чорноморської флотії і про це також говоритимуть на київській зустрічі. Єльцин, видавши декрет про творення російської армії вважав, що матиме крашу вихідну позицію у розмові з Л. Кравчуком.

Західні політичні спостерігачі кажуть, що все ще існує можливість погодженості країн СНД на одну армію під одною спільною командою, хоч поворот до цієї ідеї в Україні, яка за всяку ціну стремить до абсолютної незалежності, є майже неможливий. Росіяни вже поробили заходи, щоб перебрати команду над стаціонарними в Німеччині військовими частинами, а також частинами в Польщі, Монголії і Кубі. Російська федерація вислала також делегації до країн СНД, щоб домовитись про військові частини стаціонарні на їхніх територіях, хоч Москва знає, наприклад, що Л. Кравчук вже віддав заявляє, що Україна творить свою невелику числом армію на базі колишньої советської армії стаціонарної на території України.

Дорадики Єльцина у військових справах Дімітрія Волкогонов заявив, що Росія може сформувати свою армію на протязі двох років. Вона нараховуватиме 1,5 міль. вояків.

Очевидно урядові чинники в Україні втратили довіру до Росії і у зв'язку з цим Кравчук наказав припинити перевіз тактичної атомової зброї. Взаємне непорозуміння і недовіра між Україною і Росією триває далі.

МАЄМО НА СКЛАДІ ЧЕРГОВУ КНИЖКУ
Володимира Барагури
„ВОЄННІ ПЕРЕЖИВАННЯ
СІРОЇ ЛЮДИНИ”
(Спогади з другої світової війни)
Видавництво і друкарня Свободи, Нью Йорк — Джерсі Сіті, стор. 146. Ціна 15.00 дол.
Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканців стейту Нью Джерсі обов'язує додати до ціни 7% продажного податку.

Уклін тобі...

(Закінчення зі стор. 2)

нанівце зведено традиційне вівчарство, колгоспні фарми дають молоко, яке лікарі забороняють споживати.

Страшного понівечення зазнали душа і розум народу, від якого Москва брехнею і силою відбирала все найвартніше, що створювалося довгими віками — від мови і пісні до самобутніх, сповнених мудрості і краси народних ремесел.

Здавалося, є всі підстави для песимізму. Ні! Відкиньмо песимізм! Душа народу — невмируща. В референдумі 1-го грудня 1991 року 92,59 відсотка закарпатців віддали свої голоси за самостійну Українську Державу. Тобто такий самий вислід, як у виборі до Союму Карпатської України в 1939 році! Певне того дня у Божому небі раділа душа великого сина України Августина Волошина, раділи праведні душі тисяч закарпатських патріотів...

Світова українська діаспора не має дня, який минув би без думок про Україну. Звісно, вона чекає допомоги, але не просто кредитів, не просто інвестицій — вона чекає любові, зичливості, ясного розуму, глибоких, сучасних знань. Тільки в цьому випадку допомога досягне мети — воскресіння української нації. Зміцнюймо наш дух, а він зміцнить тіло. Ось чому, коли у 1919 році американські русини відряджали зі свого середовища дітяч на пост губернатора Підкарпатської Руси, Г. Жатковича, то передали з ним найдорожчий подарунок рідному краю — синьо-жовтий прапор.

Посилившись за рахунок другої, повоєнної, хвилі еміграції, українська суспільно-політична думка в Америці ніколи не відверталася від батьківської землі, більше того — всячасно розповідала про неї світові. Високоосвічена праця таких трудівників пера і громадських діячів, як проф. Петро Стерчо, проф. Августин Штефан, проф. Інокентій Шандор, проф. Василь Маркус, д-р Юліан Химинець, проф. Іван Фізер, історик Церквю о. Себастьян Сабол, ЧСВВ, він же поет Зореслав, публіцист Михайло Шпонтанк і десятків інших, є особливо плідна, бо вони були безпосередніми учасниками творення Карпато-Української держави. Сьогодні їхні книжки, наукові праці, літературні твори починають знаходити дорогу до рідного краю, допомагаючи нам швидше зрозуміти самих себе на новому виткові історії.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
29-го БЕРЕЗНЯ 1992 р.
Чикаго, Іллі. Річні загальні збори 221-го Відд. Б-ва св. Стефана о год. 1-й по пол. в залі катедри св. о. Ніколая (Pace and Oakley Blvd.). На порядку: звіти Управи, дискусія і вибір нової Управи на 1992 р. Проситься всіх членів Відділу взяти активну участь. — Управа.

ШКІРНІ
НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ
ХВОРОБИ
ЗАБИГИ ПРОТИ ВТРАТИ
ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК
JIM
BARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. 5th & 7th Ave.)
Medicare приймається.
Пациєнтів приймається тільки за домовленістю.
Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages.

Іван Кедрин
У МЕЖАХ
ЗАЦІКАВЛЕННЯ
ІСТОРІЯ, ПОЛІТИКА, ПРЕСА,
СПІЛНОСТІ, РЕЦЕНЗІЇ
Стор. 542, ціна \$20.00 з пересилкою.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Нью Джерсі обов'язує 7% стейтвого податку.

ДО ВИНАЙМУ
ВЕЛИКИЙ ПОКІЙ
Близько підземки.
По інформації тел.:
(718) 726-2116 (Асторія)

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ДАРУНКІВ — кераміка, різьба,
вишивки, карточки.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемтонтоні, та інших.

ВІДОМА СОПІДНА ФІРМА
Cypress Hills
Monuments
Власник — українець
ВОЛОДИМИР
БІЛАНСЬКИЙ.
ОКСАНА ЛОБАЧЕВСЬКА
К. М. КАРДОВИЧ
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 до 5 по пол., в неділю від 10 до 4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проектами і порадами.

KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Established 1920

Vera Kobasniuk-Shumeyko, President

1992 ESCORTED GROUP TOURS

PRICE EFFECTIVE FEBRUARY 29, 1992

MINI LVIV I May 21 - June 4 (15 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv - Bkfst basis 23 - June 3 Budapest June 3-4	May 22 22-23 June 3 June 3-4
			\$1690 Sgl: \$150
RUTA I May 21 - June 3 (14 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv - Bkfst basis *Ternopil or Ivano Frankivsk - Bkfst basis Kiev/Kaniv May 31 - June 3	May 22 22-23 23-27 27-31 May 31 - June 3
			\$1998 Sgl: \$150
ZHURAVEL I May 28 - June 10 (14 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv - Bkfst Basis 30 - June 6 Kiev/Kaniv	May 29 29-30 June 6-10
			\$2050 Sgl: \$150
MARICHKA I May 28 - June 11 (15 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv or Ivano Frankivsk or Kolomyia - Bkfst basis	May 29 29-30 June 5-9 June 10-11
			\$1850 Sgl: \$190
SOPIKA June 2 - June 18 (17 Days)	Lufthansa	Kiev/Kaniv *Lviv - Bkfst basis Uzhorod Presov/Kosice (incl. Svidnik Ukrainian Dance Festival) Prague	June 3-6 6-9 9-11 11-15 15-18
			\$2699 Sgl: \$250
TREMBITA June 10 - June 27 (18 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod *Ivano Frankivsk or Kolomyia — Bkfst basis Chernivtsi **Lviv Warsaw - transit	June 11 11-12 12-17 17-20 20-25 25
			\$2350 Sgl: \$150
PROMIN June 17 - July 1 (15 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod *Lviv - Bkfst basis Kiev/Kaniv **Valta Kiev 30 - July 1	June 18 18-19 19-23 23-27 27-30 July 1
			\$2380 Sgl: \$200
PANORAMA June 25 - July 12 (18 Days)	Swiss Air	Kiev *Lviv - Bkfst basis 27 — July 1 **Valta Kiev Vienna	June 26-27 27 — July 1 1-4 4-9 9-12
			\$2690 Sgl: \$350

RUTA II June 30 - July 15 (16 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv - Bkfst basis *Ternopil or Ivano Frankivsk - Bkfst basis Kiev/ Kaniv	July 1 1-2 2-7 7-11 11-15
			\$2160 Sgl: \$150
DROHOBYCHANKA July 15 - July 28 (14 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod *Drohobych Lviv - Bkfst basis Budapest	July 16 16-17 17-23 23-27 27-28
			\$1750 Sgl: \$150
ZIRKA July 20 - Aug. 2 (14 Days)	Finnair	Helsinki - transit *St. Petersburg (Petrodvorets Exc.) Lviv - Bkfst basis Kiev/Kaniv Helsinki	July 21 21-23 23-28 28-31 July 31 - Aug. 2
			\$2500 Sgl: \$310
HOPAK Aug. 4 - Aug. 20 (17 Days)	Lufthansa	Kiev Kharkiv Poltava/ Reshetilivka Lviv - Bkfst basis (Excursion - Kolomyia-Kosiv) Uzhorod Budapest	Aug. 5-9 9-11 11-13 13-17 17-18 18-20
			\$2399 Sgl: \$200
MARICHKA II Aug. 11 - Aug. 25 (15 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv or Ivano Frankivsk or Kolomyia — Bkfst basis Ternopil - Bkfst basis Budapest	Aug. 12 12-13 13-19 19-23 24-25
			\$1900 Sgl: \$190
KASHTAN Aug. 19 - Sept. 3 (16 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod *Ivano Frankivsk or Kolomyia Lviv - Bkfst basis Budapest	Aug. 20 20-21 21-28 28 - Sept. 1 2-3
			\$1999 Sgl: \$150
ZHURAVEL II Sept. 3 - Sept. 16 (14 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv - Bkfst basis Kiev/Kaniv	Sept. 4 4-5 5-12 12-16
			\$2239 Sgl: \$150
MINI-LVIV II Oct. 7 - Oct. 20 (14 Days)	Lufthansa	Budapest - transit Uzhorod Lviv - Bkfst basis Budapest	Oct. 8 8-9 9-19 19-20
			\$1650 Sgl: \$150

Budapest - transit	Nov. 3
Uzhorod	3-4
Lviv - Bkfst basis	4-12
Budapest	12-14
	\$1499 Sgl: \$125

ITINERARIES AND PRICES SUBJECT TO CHANGE WITHOUT PRIOR NOTICE

AIR ONLY TO KIEV: \$750 plus taxes — NYC/KIEV/NYC
Purchase ticket by March 31 —
for travel through June 30, 1992

To: KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Enclosed is \$300 per person
LAND PORTION DEPOSIT for 1992 TOUR

Tour Name: _____ Departing USA on _____
Name/s: _____
Address: _____ Street _____ City _____ State _____
Zip Code _____ Area Code () Tel. No. _____

